

Policejní akademie České republiky v Praze

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra bezpečnostních studií

Satanismus a jeho role v okultně inspirované kriminalitě

Bakalářská práce

Satanism and its role in occult – inspired crime

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE:

Mgr. Josef Dubský

AUTOR PRÁCE:

Petr Klein

Praha

2023

OBSAH

Čestné prohlášení	3
Poděkování	4
Anotace	5
Klíčová slova	5
Annotation	6
Keywords	6
Úvod.....	7
I. Část.....	8
1. Právní úprava náboženství	8
1.1 Právní úprava náboženství v ČR	8
1.2 Právní úprava náboženství ve světě	11
2. Fenomén satanismu – základní informace	12
2.1 Vymezení základních pojmů	13
2.2 Symbolika satanismu	21
2.3 Rozdělení satanismu.....	24
2.4 Významná satanistická uskupení	25
2.5 Představitelé satanismu	29
2.6 Satanistické svátky.....	34
2.7 Dnešní Satanismus v Čechách	35
II. Část.....	40
3. Kriminalita spojovaná se satanismem	40
3.1 Kriminalita spojovaná se satanismem ve světě.....	40
3.2 Kriminalita spojovaná se satanismem v České republice.....	45
4. Stigmatizace satanismu.....	49
III. Část.....	50
5. Rozhovory a jejich rozbory	51
5.1 Výpověď satanisty	51
5.2 Rozhovor s Pavlem Brndiarem	53
5.3 Rozhovor s Lindou Dragonari	56
6. Satanismus a veřejnost	58
6.1 Výsledky dotazníkového šetření z roku 2022.....	61
6.2 Výsledky dotazníkového šetření z roku 2023.....	64
6.3 Porovnání výsledků obou dotazníkových šetření	66
Závěr	67
Seznam použité literatury.....	69

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne

Petr Klein

Poděkování

Mé poděkování patří především konzultantovi této bakalářské práce, panu Mgr. Josefu Dubskému, za odborné vedení, cenné rady a připomínky při jejím vypracování.

Anotace

Tato Bakalářská práce se zabývá Satanismem a jeho rolí v okultně inspirované kriminalitě. Je zde popsán Satanismus jakožto náboženství nebo ideologie, včetně jeho historického vývoje. Tato práce je zaměřena na problematiku fenoménu satanismu z oblasti sekt a „destruktivních hnutí“ a jejich komparaci s relevantními daty a poznatky. Cílem práce je deskripce a analýza poznatků o fenoménu satanismu a okultně inspirované kriminalitě, která je s ním spojována. Zároveň práce zkoumá potencionální nebezpečí satanismu v prostředí české společnosti. Metody zpracování této práce jsou obsahová analýza a komparace literárních zdrojů a poznatků k tématu (klasifikační a vztahová rovina analýzy), sekundární analýza empirických dat a jejich interpretace.

Klíčová slova

Satanismus * Kult * Sekta * Náboženské hnutí * Církev satanova * Anton Szandor LaVey * Satanistická bible * První Československý chrám církve satanovi * Stigmatizace satanismu * kriminalita

Annotation

This bachelor thesis deals with satanism and its role in the occult - inspired crime. Satanism is described here as a religion or ideology, including its historical development. This work is focuses on the issue of satanism in sects and "destructive movements" and their comparison with relevant data and knowledge. The aim of the thesis is to description and analyze the knowledge of the phenomenon of satanism and occult - inspired crime that is associated with it. At the same time, the work examines the potential danger of Satanism for ambience od Czech society. The methods of processing this work are the content analysis and comparison of literary resources and knowledge on the topic (classification and relationship levels of analysis), secondary analysis of empirical data and their interpretation.

Keywords

Satanism * Cult * Sect * Religious Movement * Church of Satan * Anton Szandor LaVey * Satanist Bible * First Czechoslovak Church of Satan * Stigmatization of Satanism * crime

Úvod

Tato bakalářská práce je rozdělena do tří částí. V první části se nachází popis právní úpravy náboženství v České republice i ve světě. Dále jsou zde uvedeny základní informace o fenoménu satanismu, zejména vymezení základních pojmů, symbolika satanismu, rozdělení satanismu, významná satanistická uskupení, představitelé satanismu, satanistické svátky a dnešní satanismus v České republice.

Druhá část této práce obsahuje charakteristiku kriminality spojované se satanismem, kde jsou uvedeny konkrétní případy takové kriminality. Dále je zde charakterizována a rozebrána problematika stigmatizace satanismu ve společnosti.

Třetí část této bakalářské práce obsahuje rozhovory s vybranými osobnostmi, které se pohybovali v „prostředí satanismu“. Dále je zde popsán satanismus z pohledu veřejnosti formou dotazníkového šetření.

Tato bakalářská práce má za cíl deskripci a analýzu poznatků o fenoménu satanismus a okultně inspirované kriminalitě, která je s ním spojována. Komparaci veřejného mínění o satanismu s relevantními daty, popis a interpretace prvků vyznávání satanismu ve společnosti spolu s analýzou rizikovosti pro společnost a její bezpečnost. Do jaké míry má satanismus potenciál být nebezpečný pro společnost v prostředí České republiky.

Metody této práce jsou obsahová analýza a komparace literárních zdrojů a poznatků k tématu (klasifikace a vztahová rovina analýzy), sekundární analýza empirických dat a jejich interpretace.

Autor práce se nezabýval italským satanismem, jelikož se jedná o samostatný fenomén takového rozsahu, který mu tato práce nemůže z důvodů formální úpravy poskytnout. Problematika satanismu je velice rozsáhlá a poměrně obtížně uchopitelná ve formátu doporučeného počtu stran absolventské práce. Tudíž je zde uveden pouze zlomek zkoumání tohoto fenoménu, který formální rozsah a možnosti autora práce umožnily.

I. Část

V této části bakalářské práce je stručně uvedena právní úprava náboženství ve ČR a ve světě. Jsou uvedeny základní informace o fenoménu satanismus, a to zejména vymezeních základních pojmů jako církev, kult, sabat, černá mše, sekta, okultismus, lidové čarodějnictví a kriminalita. Dále je zde uvedena symbolika satanismu, zejména pentagram, bafomet, číslo 666 a obrácený kříž. Nachází se zde rozdělení satanismu, významná satanistická uskupení, které jsou Ordo Templi Orientis, Církev satanova, Setův chrám, Klub pekelného ohně a Rodina Charlese Mansona. Dále práce uvádí významné představitele satanismu, konkrétně Antona Szandora Laveye včetně popisu jeho satanské bible a Jiřího Valtera. Následuje výčet a stručný popis satanistických svátků, a nakonec dnešní satanismus v České republice, kde popsán První Československý chrám církve satanovi a Satanova komunita.

1. Právní úprava náboženství

Satanismus může být vnímán jako forma náboženského hnutí. V takovém případě spadá do skupiny církví, z tohoto důvodu je zde nutné uvést alespoň základní prvky právní úpravy náboženství. Nejdříve zde je uvedena právní úprava v České republice a poté ve světě.

1.1 Právní úprava náboženství v ČR

Náboženstvím a náboženskými skupinami se v České republice zabývá tzv. Konfesní právo, to je soubor právních norem, které upravují právní vztahy mezi církvemi, náboženskými společnostmi a státem. Realizuje výkon náboženské svobody, v rozsahu individuálním a pro kolektivní využití.

Již v rovině ústavy České republiky je zakotvena náboženská svoboda, a to konkrétně v člancích 15 a 16 Listiny základních práv a svobod České

republiky¹. Jejich konkrétní doslovné znění je uvedeno v příloze č.1 této bakalářské práce.

Ustanovení Listiny jsou prováděny zákony, zejména zákonem číslo 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů. Jde o tzv. zákon o církvích a náboženských společnostech, který zaručuje právo na svobodné vyznání (konkrétně v § 2 tohoto zákona²), jeho konkrétní doslovné znění je uvedeno v příloze č.1 této bakalářské práce.

Svoboda náboženského vyznání se samozřejmě prolíná napříč mnoha právními normami České republiky vzhledem k tomu, že aspekty této problematiky jsou pro osoby věřící každodenním životem. Proto můžeme aspekty spojené s náboženstvím nalézt například v zákoně č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, který upravuje uzavření manželství církevním sňatkem. Dále zákon č. 325/1999 Sb., o azylu uděluje práva a povinnosti cizincům jež jsou pronásledováni z důvodu svého náboženského vyznání. Další zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání, který se zabývá úpravou aspektů výuky náboženství ve státních školách a zároveň vede seznam škol církevních. V dnešní době celkem často probírané téma paliativní péče s sebou nese též problematiku náboženství, která je z části upravena zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotnických službách, ve kterém je upraveno vykonávání duchovních služeb ve zdravotnických zařízeních v České republice.³

Samozřejmě, že na aspekty svobody náboženského vyznání je nutno nahlížet i u osob, které byly umístěny do výkonu trestu odnětí svobody. Touto problematikou se konkrétně zabývá zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí

¹ 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 03.04.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2#hlava2>

² 3/2002 Sb. Zákon o církvích a náboženských společnostech. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 03.04.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-3>

³ Zákon č. 372/2011 Sb., Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) v platném znění
Zákon č. 89/2012 Sb., Zákon občanský zákoník v platném znění
Zákon č. 325/1999 Sb., Zákon o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu) v platném znění
Zákon č. 561/2004 Sb., Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění

svobody a o změně některých souvisejících zákonů, tento zákon řeší například vykonávání duchovních služeb církví a náboženských společností, které jsou oprávněny tyto služby vykonávat v prostředí a místech výkonu trestu odnětí svobody.⁴

Příklad z praxe výkladu práva v oblasti náboženství

Jako zajímavost zde autor práce uvádí Sborník stanovisek veřejného ochránce práv ve vězeňství z roku 2010, který vydal Wolters Kluwer ČR, a. s., tento sborník uvádí, že je dle zákona garantováno osobám umístěným do výkonu trestu právo na objednání tiskovin, pokud jsou rozšiřovány v České republice. V jednom konkrétním případě se na ochránce obrátil vězeň ve výkonu trestu odnětí svobody se stížností, že mu nebyly vydány tiskoviny jež, mu měly být zaslány do věznice. Vězeňská služba zabavila osobě ve výkonu trestu zásilku tiskovin, která zahrnovala mimo jiné i satanistickou bibli. Zabavená literatura byla odeslána dozorovému státnímu zástupci k posouzení a ten stěžovatele informoval o neoprávněnosti jeho stížnosti, s odůvodněním, že satanistická bible obsahuje části, jež vedou k nenávisti vůči křesťanským církvím a zároveň tato literatura údajně obsahuje prvky sociální nesnášenlivosti. Státní zástupce nechal tyto materiály přezkoumat skrze určené odborníky Policejního prezidia České republiky a ti došli k závěru, že obsah satanistické bible nekoresponduje s historickou, náboženskou a kulturní tradicí, která je v rámci Evropy obecně uznávána jako součástí výchovy, vzdělání a obecně uznávaných morálních pravidel a nemůže tedy přispět k výchově odsouzené osoby, aby mohla vést řádný život. Tento počín vězeňské služby a kroky státního zástupce společně s hodnocením odborníků Policejního prezidia ČR vyhodnotil veřejný ochránce práv jako přiměřený, dle veřejného ochránce práv nejedná o porušení základních práv na svobodu myšlení a náboženského vyznání, avšak ve své zprávě uvádí, že satanismus je složitý fenomén, který vzhledem k době není nutně náboženský (myšlena konkrétně satanistická bible od Antona Szandora LaVeye). Údajně se jedná především o soubor etických a morálních pravidel, který není nutně spjat s duchovní transcendentní veličinou, jedná se o tzv. mravní

⁴ Zákon č. 169/1999 Sb., Zákon o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění

satanismus, který se odvolává na satana jako na opak křesťanské morálky, nikoliv jako na duchovní bytost. Ochránce veřejných práv na závěr uvádí, že satan tak nutně není duchovní bytostí nýbrž symbolem volnosti a přirozenosti. Tento případ je veden pod spisovou značkou: 2130/2005/VOP/FH.⁵

Autor práce chápe toto rozhodnutí státního zástupce, avšak považuje za vhodné rozsáhlejší přezkoumání náboženské literatury ze strany státu - například pro účely posuzování přiměřenosti odebrání takovýchto tiskovin dalším osobám ve výkonu trestu odnětí svobody v příštích letech. Autor práce zastává názor, že morálka jakožto soubor etických norem, které jsou v čase proměnné, mohou některou literaturu považovat za nevhodnou. Nicméně toto stanovisko musí být pravidelně aktualizováno, protože posuzovaný dokument může být v již novodobém historickém kontextu pozitivně přijímán. Toto stanovisko může být uznáváno jakožto stanovisko státu, ačkoliv se morálka změnila natolik, že nové přezkoumání přiměřenosti a dopadů na převýchovu osob ve výkonu trestu může připustit přiměřenost takovéto literatury. De facto by tak bylo naplněno právo osob dané listinou základních práv a svobod, konkrétně právo na svobodu myšlení a náboženského vyznání.

Vzhledem k tomu, že fenoménem satanismus se v autor v práci zabývá i v prostředí zahraničí, je třeba zde uvést alespoň elementární přehled a deskripci právní upravy náboženství ve světě.

1.2 Právní úprava náboženství ve světě

Co se zakotvení náboženské svobody v mezinárodním právu týká, jsou zde řešeny spíše dílčí aspekty této problematiky. Například Všeobecná deklarace lidských práv z roku 1948, přijatá státy, které se zúčastnili Helsinské konference stanovuje že:

Každý má právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženství; toto právo zahrnuje i svobodu změnit své náboženství nebo víru, jakož i svobodu projevat své náboženství nebo víru sám nebo společně s jinými, ať veřejně nebo soukromě,

⁵ MOTEJL, Otakar. Vězeňství. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2010. strany 91, 212-215. Stanoviska (Kancelář veřejného ochránce práv). ISBN 978-80-7357-606-6.

*vyučováním, prováděním náboženských úkonů, bohoslužbou nebo výkonem obřadů.*⁶

Tato formulace se následně stala východiskem pro řadu mezinárodních deklarácí a smluv. Tato deklaráce je závazná i podle článků č. 55 a 56 charty Organizace spojených národů pro její členské země.

V rámci Organizace spojených národů je věnován speciálně náboženské svobodě Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, který byl přijat zasedáním OSN ve městě New York roku 1966 a nabyl platnosti o dekádu později, při čemž tuto mezinárodní smlouvu ratifikovalo doposud přes 160 států.⁷ Dále existuje Deklarace o odstranění všech forem nesnášenlivosti a diskriminace založených na náboženství či víře z roku 1981, ta však není sama o sobě právně závazná.⁸

Na půdě Evropské unie je v rámci regionálních mezinárodních smluv o lidských právech náboženská svoboda chráněna například v článku 9 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (1950).⁹

2. Fenomén satanismu – základní informace

Satanismem se dnes obecně označuje tzv. kult „padlého anděla“ Satana, kde je tato entita označována jako protiklad boha a de facto protiklad dobra. Toto smýšlení vychází z Abrahámovských náboženství, mezi které řadíme zejména judaismus, křesťanství, islám.¹⁰

Počátky satanismu, konkrétně jeho symboliky a částečně i ideologie, můžeme dohledat do počátků judaismu, kde je satan nazýván jako

⁶ Všeobecná deklaráce lidských práv. Amnesty International Česká republika [online]. Copyright © Amnesty International Česká republika [cit. 07.03.2023]. Dostupné z: <https://www.amnesty.cz/hnuti/zakladni-dokumenty-k-lidskym-pravum/vseobecna-deklarace-lidskych-prav>

⁷ International Covenant on Civil and Political Rights | OHCHR. Redirecting to https://www.ohchr.org/en/ohchr_homepage [cit. 22.3.2023] [online]. Dostupné z: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights>

⁸ Rezoluce OSN - A/RES/36/55

⁹ 209/1992 Sb. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokoly k ní. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 03.04.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-209>

¹⁰ Společné rysy islámu, křesťanství a judaismu - Encyklopedie migrace [citace 11.11.2021] [online]. Dostupné z: <https://www.encyclopediaofmigration.org/spolecne-rysy-islam-u-krestanstvi-judaismu/>

tzv. „jecer ha ra“, neboli zlý sklon nebo negativní bytost a má být člověkem napraven a přiveden k bohu. V náboženských textech bývá též satan označen jako Lucifer. Toto latinské označení bylo původně používáno pro planetu Venuši. Charakteristický je pro ni pohyb po ranní obloze směrem dolů (z lidského pohledu z planety Země). Z tohoto důvodu býval tento jev v mytologii přirovnáván k pádu z nebes, nebo také k pádu do podsvětí. Tuto mytologickou podobnost můžeme dohledat již ve Starém zákoně, kde byl tento jev následně interpretován jako metafora pro svržení Satana z nebes.¹¹

2.1 Vymezení základních pojmů

Pro pochopení fenoménu satanismu je nejprve potřeba si definovat a vymežit základní pojmy, které se této problematice týkají. Tyto pojmy se v souvislosti se satanismem používají například v jeho označování, nebo k popisu jeho původu. Níže budou popsány pojmy církve, sekta, typologie sekt, kult, okultismus, černá mše, sabat a lidové čarodějnictví.

Církev

Církev je náboženskou organizací, jejíž členy sjednocuje druh vyznání. Výraz pochází z řeckého výrazu Kyriaké, to znamená „pánova“. Postavení církve v České republice upravuje Zákon č. 3/2002 Sb., Zákon o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech). Ten definuje ve §3 církve jako dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování, duchovní služby a případně obecně prospěšné činnosti. Osobou hlásící se k církvi a náboženské společnosti se rozumí dle tohoto zákona taková osoba, která podle svého přesvědčení a vnitřních předpisů církve a náboženské společnosti k ní přináleží.¹²

¹¹ VESELÝ, Josef. Satanismus : historie, ideologie, současná praxe, česká satanistická scéna. str. 11-16 Praha : Vodnář, 2003. ISBN: 80-86226-42-5

¹² Zákon č. 3/2002 Sb., Zákon o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech) v platném znění

Sekta

Původním významem tohoto slova je „oddělená skupina lidí“ od politické nebo náboženské většiny, z latinského výrazu *secare*, což znamená sekat/oddělit. Jiný význam může být odvozen z kořene latinského výrazu *sector*, což znamená následovat. Takové skupiny osob se často definují jako církve nebo náboženské skupiny.

Dnes se výraz sekta používá i pro skupiny, které se od žádného celku neoddělily, nýbrž vykazují tzv. sektářské rysy nebo charakteristiky. Jedním z těchto rysů může být, že se zde nevyskytuje atmosféra volného myšlení nebo rozhodování. Členové takovéto skupiny mohou mít problém s nadhledem nebo odstupem od své skupiny. Většinou se zde vyskytuje silná autorita v rozličných formách jako například prorok, zakladatel, mesiáš nebo vůdce skupiny. Takovéto autority bývají často pro příslušníky skupiny závazné, nezpochybnitelné a často jsou jim přikládány nadlidské schopnosti. Oddání se takovýmto autoritám bývá pozitivně chápáno jako zbavení se břemene rozhodování a odpovědnosti jedince. Takové to autority často šíří relativně jednoduché návody na štěstí v životě a jakési příručkovité rady na zvládání situací. Další rysem může být jednotná literatura, která pochází pouze z jednoho zdroje a může se zde vyskytovat stigmatizace jiných zdrojů informací, jako nečistých nebo minimálně nežádoucích.

Z pohledu nezávislého pozorovatele dochází u členů sekty k podceňování rozumu na úkor údajných zkušeností, pocitů nebo zážitků (například v duchovní rovině). Nemálokdy se opovrhuje vzděláním a kritickým myšlením. Členům sekty se často dostává pocitu moci nebo důležitosti, jelikož se identifikují jako členové skupiny, která je nadřazená ostatním. Opuštění takovéto skupiny bývá často nemožné, lze hovořit o určitém druhu závislosti založené na emocích, jelikož příslušník sekty zde většinou uspokojuje své citové a sociální tužby. Při přijímání do sekty se často uplatňuje psychická manipulace, mimo jiné zkreslením atmosféry, kdy se například jedná o jedinečnou příležitost nábory nových členů, čímž je tomuto rozhodnutí přikládána větší priorita, ačkoliv to tak nemusí být. Po určité době bývá pocit lásky v sektě nahrazen pocitem strachu a napětí, které

ovšem fungují zároveň jako motivace, často se k nim připojuje ještě vykonstruovaný pocit viny, který nutí jedince, aby se snažil o odpuštění skupiny.

Hlavní nebezpečí sekt pro okolní svět spočívá v tom, že často dosahují svých cílů za použití protiprávního jednání, ať už se jedná o vraždy nebo ekonomickou kriminalitu (například uvnitř své komunity), při čemž jejich odtržení od společnosti komplikuje řešení takovýchto případů státními orgány. Sekty často utajují informace o svém fungování před veřejností, aby se nemohli dostat do konfliktu morálních hodnot a připustit diskusi. Dalším rysem může být vybudování tzv. vnějšího nepřítele, jímž může být například vláda, systém nebo jiná náboženská autorita, což u členů vyvolává pocit neustálé pohotovosti, kdy jejich skupina zastává bílou roli v černobílém světě dělícím společnost na roviny „my“ a „oni“. S tímto dualistickým pohledem na svět vzniká i výlučnost, která je charakteristická pro sekty. Členové sekty se shledávají nadřazení ostatním skupinám lidí a vytyčují důležitost své skupiny. Často se u skupin sektářských rysů můžeme sekat se zkreslením dějin a historického poznání světa, které se hodí příběhu, do kterého konkrétní sekta zapadá. Nejefektivnější sekty kontrolují celý život svých členů a mají pod kontrolou většinu jejich životních aspektů, od stylu oblékání až po vytváření morálních hodnot. Sekta bývá z principu uzavřenou společností, jak před okolním světem, tak před jakoukoliv kritikou.¹³

Typologie sekt

Obecně jsou sekty většinou složeny hierarchicky, při čemž vůdčí autoritou bývá charismatický vůdce. Ten bývá pro chod a přežití sekt nejvýznamnější, jelikož ztělesňuje nebo se snaží ztělesnit hodnoty sekty a prosazuje její učení a vnitřní řád. Pod touto funkcí se mohou nacházet nižší formy „manažerských“ postů, kde lidé provádějí vůdcem delegované činnosti a prosazují jeho vůli. Další v hierarchii, kromě tzv. rekrutantů – tj. lidí, kteří nabírají nové lidi do církve, jsou zde běžní členové sekty.

Způsobů dělení sekt můžeme naleznout mnoho, například v závislosti na jejich hierarchii, polem působnosti nebo skladbou členů. Autor práce se rozhodl

¹³ VOJTÍŠEK, Zdeněk - Netradiční náboženství u nás, DINGIR 1. vyd. Praha, 137 s. 1998., strany 19-29 ISBN 809025280X

zde uvést dva druhy typologie sekt převzatá z díl Zdeňka Vojtíška, Pavla Mühlpachra.

- 1) **Tvrdé sekty** – skupiny nebo komunity uvařené před okolním světem, které ve velké míře omezují kritiku a uvažování svých členů a řídí převážnou část jejich života, často s nimi manipulují ve velké míře. Praktiky těchto sekt jsou nebezpečné a mohou se dopouštět kriminálního jednání vymykajícího se sociální kontrole. V čele takovéto sekty je vůdce, který většinou nahrazuje nebo prezentuje božstvo, k němuž se členové této sekty upínají. Často se zde vyskytuje jednotný styl oblékání, úprav vzhledu a podobně. Výjimkou není ani cenzura vnějších materiálů a omezování svobodného rozhodování členů.
- 2) **Měkké sekty** – Jsou více otevřené společnosti a okolnímu světu, vůdce v takovéto sektě většinou zastává roli spíše průvodce a rádce než vůdce. Je kladen větší důraz na individualitu členů, při čemž sekta neovládá tak velkou část jejich životů a zůstává zde prostor pro odlišnost.¹⁴

Další způsob dělení sekt je podle díla Černá kniha satanismu autora Toninna Cantelmiho, jež se problematikou satanismu obsáhle zabýval. Typologie sekt uvedená níže je vztažena k cíli nebo účelu, kterého se daná sekta snaží dosáhnout svým obsahem.

- 1) **Sekty očištění** – Tyto skupiny se snaží o návrat k hodnotám, které jsou stanoveny božstvem nebo spirituálně, kdy přepokládají, že tyto hodnoty byly lidmi opuštěny a snaží se o nápravu lidí ve prospěch těchto hodnot, jež mohou být určeny duchovním vůdcem nebo například formou posvátných textů. Forma očištění může být rozličná a znamenat i smrt.
- 2) **Sekty transgrese** – Tento typ sekt vyzdvihuje ústřední postavení člověka jako bytosti ve světě. Má za cíl rozšířit lidské možnosti a schopnosti prostřednictvím rituálních praktik, zejména za použití drog nebo sexuálních praktikách.
- 3) **Sekty osvícení** – Jsou vedeny charismatickým vůdcem, který se prezentuje jako spirituální autorita nebo její přenesená forma například

¹⁴ MÜHLPACHR, Pavel. *Sociální patologie*. Brno: Masarykova univerzita, 2001. strana 104 [cit. 27.02.2023] ISBN 80-210-511-5

prorok, který hlásá boží pravdu a členové takovéto sekty se snaží dosáhnout duchovního osvícení skrze uctívání božstva nebo nějaké spirituální entity.

- 4) **Sekty moci** – Tyto sekty se snaží o rozvracení společnosti a sociálního řádu. Usilují o okultní, politickou nebo ekonomickou moc a nadřazené postavení ve společnosti.¹⁵

Kult

Tento výraz pochází v latinského slova „cultus“, to znamená vypěstěný, vzdělaný, uctíváný. Dal by se popsat jako počáteční etapa vývoje náboženské skupiny, která nevznikla odštěpením od společnosti. Takováto skupina vzniká mimo jiné na základě snahy o vytvoření/zavedení nového náboženství. Nemá rozvinutou hierarchickou strukturu - na rozdíl od sekty. Je v určité formě konfliktu se svým okolím anebo náboženskou tradicí. Pro kult není, na rozdíl od sekty nezbytná vůdčí osobnost. Kultem můžeme nazývat volné náboženské organizace, které mají specificky sestaven soubor rituálů a víry – myšleny rituály kultické tradice při vykonávání magických nebo bohoslužebných úkonů, popřípadě obřady, které mají za cíl vést k určenému cíli. Zpravidla tyto úkony postupně ztrácely svou funkci a staly se symboly. Typickým symbolem kultu je uctíváný jedinec, ke kterému se vážou rituály, víra kultu nebo místa důležitá pro kult. Z historie můžeme poukázat na kulty okolo Stalina, Mao Ce Tunga nebo Kima Ir Sena. Soubor norem chování a provádění rituálních úkonů se navenek projevuje jako náboženské vyznání. V dnešní společnosti se můžeme setkat s rozličnými variantami kultů, jako například kult mateřství, politické kultury nebo komerční kultury. Členové kultu se nazývají kultisté. Kult se stává sektou, když si jeho vedoucí osobnost uvědomí svou moc na ostatní členy, začne posilovat/vytvářet hierarchii kultu a začne tuto skupinu využívat k dosažení svých cílů.¹⁶

¹⁵ CANTELMÍ, Tonino a CACACE, Cristina. Černá kniha satanismu : psychosociální aspekty vlivu na mladou generaci. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2007. strany 27 - 30 [cit. 27.02.2023] ISBN: 978-80-7195-220-6

¹⁶ TELCOVÁ, Jana a kol. Nebezpečí sekt / Roman Blažek, Vratislav Pokorný. Brno : Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2002. strany 43-44. ISBN: 80-86568-07-5

Okultismus

Tento výraz pochází z latinského výrazu *occultus*, to znamená tajný, skrytý. Je to jednotící pojem pro všechny praktiky, které jsou tzv. nadsmyslové nebo se zabývají nadpřirozenými silami. Okultismus můžeme v literatuře často zaměnit se spojením tajné vědy, které zahrnují magii, alchymii, astrologii a někdy spiritismus. Tento pojem byl vymezen v 19. století jako utajovaná věda. Často se jedná o staré praktiky poznávání a využívání přírodních sil ve prospěch člověka. Základní ideje okultismu jsou v podstatě extrémní forma spiritualismu. Některé prvky okultismu se v průběhu času staly analogiemi pro vědecké poznání, jelikož se okultismus zabývá nadpřirozeným stejně jako nepoznaným. Avšak jakmile se například nepoznané přírodní úkazy prokáží a vysvětlí, stane se z nich vědecká teorie.¹⁷

Sabat

Mezi dalšími pojmy satanismu patří Sabat. Tento pojem vychází z hebrejského výrazu *šabat*, to znamená odpočinek. Označuje se jím židovský svátek, který byl označen jako nekřesťanský, tudíž jako nepřátelský pro společnost. Tímto výrazem je dnes v popkultuře nebo veřejném mínění nejčastěji myšlen čarodějnický sabat, někdy nazýván jako černý sabat, jakožto setkání čarodějnic, které vede ďábel, avšak může se jednat o setkávání vyznavačů různých náboženských směrů, například wicca.

Podle pověstí v době mezi 14. a 18. stoletím našeho letopočtu byla tato setkání trnem v oku inkvizice. Z pohledu křesťanství se mělo jednat o setkávání tisíců čarodějnic na opuštěných místech, nejčastěji v lesích a na mýtinách, kde měly čarodějnice vzdávat poctu satanovi.

Sabaty se konaly v pravidelných intervalech ideálně při úplňcích, kterým byly přisuzovány různé významy, tj například 3. května (Den nalezení svatého kříže), 30. dubna (Valpuržina noc), 31. října (předvečer svátku všech svatých), 2. února (Hromnice). Tyto svátky mají údajně původ v předkřesťanské pohanské době, kdy se jednalo o slavnosti plodnosti, tudíž byly v primitivních společnostech

¹⁷ Okultismus – Sociologická encyklopedie. 2017, Zdeněk R. Nešpor [cit. 27.02.2023] [online]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Okultismus>

oslavovány sexem, často veřejně a s oblečením zúčastněných do zvířecích kůží a masek. Vzhledem k době, kdy byl hlavní zdroj obživy pro pastevce dobytek a ovce, nejdůležitější protagonisté těchto orgií a oslav byly oblečeni jako býci a berani. Součástí těchto oslav byla často hostina a tanec.¹⁸ Jedním z dalších možných původů slova je výraz „sabasien“, který vychází ze staré rumunštiny a znamená „dělat hluk“.¹⁹ V dnešní době se Sabaty konají v rámci náboženských společností jako setkání jejich vyznavačů a většinou již nemívají takto teatrální nádech.

Černá mše

Je to významný pojem v odborné literatuře týkající se satanismu. Černá mše je druh obřadu vztažený k vyznávání satanismu, který má působit jako napodobenina a zohavení mše katolické, přičemž její význam je de facto zneuctění boha a vzývání satana. Dříve v dobách pohanství byla sloužena Černá mše na otevřených loukách nebo v lesích a doprovázená sexuálními orgiemi. Nejběžnější formou tohoto obřadu je odřikávání katolické mše pozpátku latinsky s nahrazením slova bůh satanem. Slouží se před oltářem a účastníci při něm nosí černá roucha s kápěmi. Při některých černých mších v historii měly být používány i lidské oběti. Průběh obřadu zahrnoval provádění sexualizovaných praktik a snahy o zhanobením boží morálky. Koncem takovýchto obřadů bývala hostina. Jeden z nejznámějších případů konání tohoto obřadu se uskutečnil v 15. století ve Francii, kdy slavný francouzský maršál a rytíř Gilles de Rais měl údajně vykonávat obřady, při nichž se pedofilně ukájel na dětech, které následně obětoval. Byl ve Francii souzen a bylo mu prokázáno zavraždění více než 8 dětí.

V průběhu historie se podoba Černé mše měnila a například v Anglii v 18. století bylo zaznamenáno praktikování černé mše aristokracií a lidmi vyšších vrstev společnosti, která byla v podstatě pouze řízenými sexuálními orgiemi. V původním významu tento obřad znamenal pro zúčastněné jakousi formu ventilace nenávisti, například pro sedláky, kteří byli finančně využíváni církví.

¹⁸ LYONS, Arthur. Satan tě chce: Uctívání d'ábla a jeho sekty v Americe. 1. vyd. Brno : Nakl. Tomáše Janečka, 1995. [strany 49-52] ISBN: 80-85880-05-9

¹⁹ Petrovy kameny, nejznámější místo čarodějnických sabatů - Novinky. [online]. Copyright © 2003 [cit. 27.02.2023]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/vase-zpravy-petrovy-kameny-nejznamejsi-misto-carodejnickych-sabatu-40174272>

Vzpouira proti křesťanské morálce mohla být jedním z faktorů pro vykonávání tohoto obřadu a v dnešní době je již spíše převažujícím motivem.²⁰

Lidové čarodějnictví

Lidové čarodějnictví můžeme označit za první formu satanismu, ačkoliv se v ní satan jako entita nutně nemusel objevovat a v podstatě se objevoval jen velmi zřídka. Avšak lidové čarodějnictví (zejména v období třináctého století našeho letopočtu) lze z dnešního teologického pohledu interpretovat jako odpor proti tehdejší formě křesťanství a tuto ideologii bychom dnes již mohli označit jako určitou formu satanismu. Historické zmínky o lidovém čarodějnictví třináctého století můžeme nalézt například v dílech Tomáše Akvinského.²¹

Vzhledem k tomu, že křesťanská církev ve velké míře působila na životní styl společnosti a dalo by se říci, že přímo i nepřímo ovládala mnoho aspektů života běžného věřícího člověka (křesťana). Nutno dodat, že zdaleka ne všichni lidé byli vychováni v této víře a s jejími myšlenkami a ideologií naprosto souhlasili. Je tudíž nepřekvapující, že se časem objevily snahy o „náboženskou revoltu“. V té době se okultní spolky stavěli proti křesťanské církvi. Tyto činnosti byly samozřejmě považovány toho času za ilegální a byly přísně trestány.

Dle dnes obecně přijímaných tezí, tehdejší lidové čarodějnictví vycházelo zejména z pohanství, lidových pověr nebo například z dualismu. Samozřejmě se v té době vzhledem k působení křesťanské církve rozvíjela teologická nauka, ve které můžeme pozorovat například počátky angelologie a démonologie, které třebaže vznikaly v rámci křesťanské nauky a celkem jasně se vymezovali proti zlu a Satanovi, mohli působit jako vedlejší efekt na formování okultismu.

Kriminalita

Tento výraz pochází z latinského slova "crimen", to znamená zločin. Je to forma výskytu chování, které můžeme z pohledu práva klasifikovat jako trestné. Tento pojem vymezuje platná právní úprava daného státu, ve kterém se o kriminalitě bavíme. Jedná se o protispolečenské jednání a je to jeden ze sociálně

²⁰ VESELÝ, Josef. Satanismus : historie, ideologie, současná praxe, česká satanistická scéna. str. 27-35 Praha : Vodnář, 2003. ISBN: 80-86226-42-5

²¹ Summa teologická I.část | <http://www.cormierop.cz>. BL.HYACINT MARIA CORMIER OP | <http://www.cormierop.cz> [online] [citace 11.11.2021]. Dostupné z: <http://www.cormierop.cz/Summa-teologicka-lcast.html>

patologických jevů. Můžeme ji rozdělit na registrovanou (známou) a latentní (skrytou).²²

2.2 Symbolika satanismu

K satanismu neodmyslitelně patří symbolika, která bývá velmi často znázorňována v teologických dílech. Avšak dnes jsou tyto znaky bohužel velmi často špatně interpretovány. Tato stigmatizace je nejspíše zapříčiněna popularizací používání těchto symbolů ve spojitosti s kriminálními aktivitami zejména v devatenáctém a dvacátém století, z nichž byli některé mylně přisuzovány vyznavačům satanismu.

S nadsázkou by se tedy dalo říci, že vyobrazení některých těchto symbolů bylo v určité době lidského vývoje ve společnosti běžné a nebylo zatíženo démonizací, jež se k nim v dnešní době bohužel neodmyslitelně pojí.

Ačkoliv se můžeme setkat s mnoha symboly přisuzovanými k satanismu, rozhodl jsem se zde zabývat těmi dle mého názoru nejznámějšími.

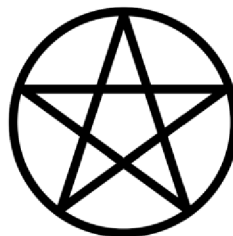
Pentagram

Označujeme tak pěticípu hvězdu, velmi často doplněnou ohraničením kruhem, též označovanou jako pentakl. Název pentagram vychází z řeckého jazyka, konkrétně slova „pentagrammon“, jež znamená „pět prímek“.

První zmínka o pentagramu je již z období 4000 let před naším letopočtem. V období starověku byl pentagram využíván například Kelty. První historicky potvrzené vyobrazení pentagramu je z roku 525 před naším letopočtem, kdy se dochovalo na prstenu. V průběhu času získal tento symbol mnoho významů a byl používán k označení rozličných aspektů. Byl například používán Pythagorovci, což bylo společenství zabývající se učením řeckého matematika a astronoma Pythagora. Byl též používán králem Šalamounem jako jeho původní královská pečeť. Symbolika pentagramu se také používala v tradiční čínské medicíně zhruba ve 3. století před naším letopočtem. V satanismu, pokud je pentagram ohraničen kruhem, má tzv. ochranný význam a v této podobě se využívá při

²² Kriminalita – Sociologická encyklopedie. Zdeněk R. Nešpor. 2018 [cit. 7.3.2023] [online]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Kriminalita>

provádění rituálů. Jeho další význam je například symbolika čísla pět, což lze vyložit jako čtyři základní živly (Voda, Oheň, Země, Vzduch) doplněné o další živel – Život. Nebo také jako pět lidských údů – hlava, nohy a ruce. Další možný výklad je z pohledu plynutí času, kdy každý cíp hvězdy označuje jedno období života – zrození, zrání, dospělost, stárnutí a smrt.²³

Obrázek č. 1 - symbol pentagram

Číslo šelmy 666

Jedna z neznámějších symbolik přiřazovaným k satanismu je číslo 666. Jedná se o konceptuální záležitost zmiňovanou v Novém zákoně, konkrétně v Knize Zjevení svatého Jana, kde je toto číslo přisuzováno antikristu „A nutí všechny, malé i velké, bohaté i chudé, svobodné i otroky, aby měli na pravé ruce nebo na čele cejch, aby nemohl kupovat ani prodávat, kdo není označen jménem té šelmy nebo číslicí jejího jména. To je třeba pochopit: kdo má rozum, ať sečte číslice té šelmy. To číslo označuje člověka, a je to číslo šest set šedesát šest.“²⁴

666

Obrázek č. 2 - symbol 666

Obrácený kříž

Tento symbol využívaný v obráceném vyobrazení křesťanskou církví je téměř totožný s křížem svatého Petra, který symbolizuje papežský úřad.

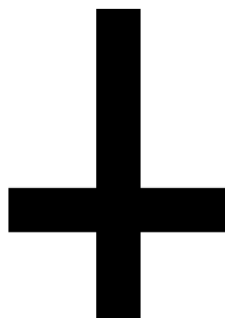
Význam v satanismu má tento symbol kvůli přisuzování významu jeho 4 stranám. Kdy číslo čtyři symbolizuje čtyři světové strany – Sever, Jih, Východ,

²³ 66 otázek a odpovědí – Církev Satanova. Církev Satanova – první česko-slovenský chrám církve Satanovy [online]. Copyright © Copyright 2019. Všechna práva vyhrazena. [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: <http://cirkevsatanova.cz/66-otazek-a-odpovedi/>

²⁴ Bible Svata Nový zákon - Zjevení Janovo / Revelation 13: . Wordproject: The Holy Bible International - in the major languages of the world [cit. 08.03.2023] [online]. Dostupné z: <https://www.wordproject.org/bibles/cz/66/13.htm#0>

Západ. Vhodnější a častěji využívaná interpretace je ovšem symbolika čtyř živlů – Oheň, Voda, Vzduch, Země. Pro tento symbol je typická záměna významu, kdy jeho obrácené vyobrazení v satanismu oproti původnímu vyobrazení v křesťanství je bráno jako opak nebo vzdor proti křesťanské církvi. Tato interpretace, ačkoliv je špatná, je širokou veřejností vnímána jako srozumitelnější a mnoho dnešních vyznavačů satanismu se k této interpretaci přiklání. Lze tudíž polemizovat, zda se dnes již nejedná spíše o jiný úhel pohledu na význam tohoto symbolu oproti tvrzení, že se jedná o špatný výklad.^{25 26}

Obrázek č. 3 - symbol obrácený kříž

Bafomet

Tento symbol vyobrazuje kozlí hlavu s rohy, která je vsazena do pentagramu a často hraničena kruhem. Kozel v satanismu symbolizuje chlípnost a používá se tedy často jako vyobrazení satana. Tento kozel je tzv. Mendéský kozel, ten byl hojně využíván v čarodějnictví a poté v satanismu. Jeho autorem byl francouzský okultista Eliphas Lévi a tento symbol měl v historii užívat i řád templářů.

Forma vyobrazení s pentagramem, který má dva cípy vzhůru, znázorňuje dualismus dobra a zla. Jeden cíp směřující dolů má symbolizovat peklo a jeho perverzní povahu, nazývá se také bafometova pečeť. Tu poprvé zpodobnil ve dvacátém století francouzský básník, esoterik a magik Markýz Stanislas de Guaita. Obdobně jako u pentagramu, když je tento symbol opatřen kruhem, má

²⁵ CANTELMÍ, Tonino a CACACE, Cristina. Černá kniha satanismu : psychosociální aspekty vlivu na mladou generaci. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2007. [str. 55-56] ISBN: 978-80-7195-220-6

²⁶ 66 otázek a odpovědí – Církev Satanova. Církev Satanova – první česko-slovenský chrám církve Satanovy [online]. Copyright © Copyright 2019. Všechna práva vyhrazena. [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: <http://cirkev Satanova.cz/66-otazek-a-odpovedi/>

funkci ochrannou, myšleno před vnějšími silami. Tento kruh má v satanismu poměrně velký význam kvůli jeho údajným ochranným vlastnostem.²⁷

Obrázek č. 4 - symbol bafomet

2.3 Rozdělení satanismu

Jako první formu typologie satanismu zde autor uvádí rozdělení převzaté z díla „Netradiční náboženství u nás“ autora Zdeňka Vojtíška z roku 1998, kde se autor touto problematikou podrobně zabýval a jeho pohled na satanismus považuje za relevantní.

Tento pohled autor shledává přesnější z tuzemského hlediska ať už v České republice tak v Evropě spíše než pro globální hledisko.

Náboženský satanismus – Vyznavači náboženského satanismu se snaží o komunikaci se satanem a očekávají opětování komunikace. Satan je pro ně ztělesnění reálné duchovní bytosti, často se zde objevuje provádění rituálů. Bývá také nazýván teistický satanismus.

Antimorální satanismus – Vyznavači tohoto směru satanismu berou satanismus jako projev odporu proti křesťanství a jeho hodnotám, kde je člověk popisován jako slabé a škodlivé stvoření. Prosazují víru v člověka. Upřednostňují egoismus oproti solidaritě. Satan je zde jako metafora pro volnost a přirozenost.

Antikulturní satanismus – Vyznavači tohoto druhu satanismu berou satanismus téměř obdobně jako přívrženci antimorálního satanismu, avšak Satana samotného v podstatě neřeší. Jedná se projev revolty ke společenským

²⁷ CANTELMÍ, Tonino a CACACE, Cristina. Černá kniha satanismu : psychosociální aspekty vlivu na mladou generaci. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2007. [str. 52-53] ISBN: 978-80-7195-220-6

konvencím. Objevuje se zde snaha šokovat a pobuřovat společnost, často cestou komerčního projevu, například hudby.²⁸

Jako druhou formu rozdělení satanismu zde uvádím teologický pohled na Satanismus, a především z pohledu vyznavačů na pojetí Satana jako takového.

Toto rozdělení je dle mého názoru univerzálnější a lépe se vztahuje na globální problematiku satanismu, teoreticky by se tato typologie dala použít pro upřesnění Náboženského satanismu.

Teistický – V tomto druhu satanismu jeho vyznavači věří v Satana jako živoucí bytost. V tomto směru se objevuje provádění rituálů a praktikování magie. Charakteristické je pro tento směr i používání okultních knih a děl.

Ateistický – Vyznavači tohoto směru jsou zpravidla spíše filozofického smýšlení o satanismu, přičemž si satanismus vykládají jako životní filozofii, která oslavuje člověka a upřednostňuje jedince před davem. Satan je zde pouze jako metafora pro rozvoj a potěšení.

2.4 Významná satanistická uskupení

V této části práce jsou popsána uskupení, která v historii byla se satanismem spojována. V této souvislosti jsou nejčastěji uváděny Klub pekelného ohně, Ordo Templi Orientis, Rodina, Církev satanova a Setův chrám. Ke každému je níže uveden stručný popis, který by měl vést k lepšímu pochopení fenoménu satanismu v historii.

Klub pekelného ohně

Osvícenství znamenalo určitou formu rozvolnění náboženského procesu - zejména pak křesťanství. V tomto období začala kritika církví, náboženství a obecně víry a jejího pojetí. Projevovalo se to zejména v literatuře i v rozvoji magie 18. století našeho letopočtu. Toho času vznikaly v Evropě uskupení satanistů .

²⁸ VOJTÍŠEK, Zdeněk - Netradiční náboženství u nás, DINGIR 1. vyd. Praha, 137 s. 1998. ISBN 809025280X

Na počátku 18. století byla společnost v Anglii nespokojena a zakládání okultních spolků zde bylo reakcí na poptávku společnosti po uvolnění mravů.

Roku 1749 zakládá Sir Francis Dashwood (britský politik, kancléř státní koruny a poradce krále Jiřího III.) Řád rytířů svatého Františka z Medmenhamu, jehož členové se přejmenovávají podle apoštolů. Po roce tento spolek čítá již přes sto členů. Velmi často se jednalo o vysoce postavené osobnosti z řad státní správy. Mimo jiné šlo o například ministerského předsedu, starostu Londýna, ministra financí ale třeba i syna arcibiskupa z Cantenbury .

Poté Sir Francis Dashwood přebírá název spolku založeného v roce 1719 a přejmenovává Řád rytířů svatého Františka na Klub pekelného ohně (v originále Hellfire club). Zdůrazňuje individualizaci spolku a prohlašuje ho tajným spolkem. Ihned poté ustanovuje heslo klubu „čiň co chceš“ (v originálním znění „Fait ce que voudras“).

Sídlo spolku bylo Dashwoodem ustanoveno na středověké opatství Marlow v Catenbury, které nechal celé zrekonstruovat. Pořádali se zde okultní obřady a černé mše, jejichž hlavní náplní bylo zpravidla pořádání sexuálních orgií se satanistickými motivy. Černé mše byly v tomto případě uvolnění mravů a sloužili jako projev odporu proti morálnímu uspořádání britského státního zřízení.

Klub pekelného ohně byl charakteristický svými sektářskými rysy, ačkoliv se zde i přes obecně zkreslené veřejné mínění a demonizaci nepořádalo rituální obětování osob. Členové, jež existenci spolku prozradili, byli zavražděni často rituálním způsobem, ale údajně se mělo jednat pouze o odstrašující prvek pro potenciální zrádce nikoliv o satanistické obětování.²⁹

Ordo Templi Orientis

Je to mezinárodní nábožensko-magický klášter založený roku 1895 rakouským průmyslníkem Carlem Kellnerem a anglo-německým okultistou Theodorem Reusem na konci 19. století. Často bývá vzhledem k uspořádání nazývaný bratrstvo. Původně vycházel ze svobodného zednářství.

Jeho členem se stal v roce 1912 i významný britský okultista Aleister Crowley (Původně svobodný zednář). Byl to také zakladatel ideologie Theléma -

²⁹ Tajná společenství Copyright © 2021 eStránky.cz [cit. 17.11.2021] [online]. Dostupné z: <https://paranormal-activity2.estranky.cz/clanky/tajna-spolecenstvi---ritualy--pri-kterych-tece-krev-.html>

esoterického a magického náboženství nebo také duchovní filozofie. Založil britskou pobočku řádu O.T.O. Aleister Crowley prosazoval a rozvíjel metody sexuální magie. Dodnes tato organizace existuje a čítá okolo 3000 členů v až 58 zemích světa.³⁰

Rodina Charlese Mansona

Jedná se o kult, který fungoval v letech 1967 – 1969 ve Spojených státech amerických. Vzhledem ke vzestupu hnutí hippies v USA bylo toto uskupení ovlivněno ideologií tohoto hnutí, při čemž se zde nejvíce projevoval pochybný životní styl - zejména užívání drog (nejvíce LSD), žebrání a nezaměstnanost. Tento kult bývá často chybně označován jako satanistický. Ačkoliv se Charles Manson často nazýval jako služebník Satana, odborníci na tuto problematiku to přisuzovali spíše snaze o popularizaci nebo vývoji jeho duševní choroby.

Charles Manson byl označen za manipulativní osobnost. Postupně radikalizoval členy svého hnutí a disocioval je od okolní společnosti. Sepsal tzv. „seznam prasat“, tedy soupis lidí určených k likvidaci. Sekta má na svědomí několik vražd. Nejznámější je ovšem vražda z 8. srpna 1969 – zabití manželů režiséra Romana Polanského a těhotné herečky Sharon Tateové, a také 3 jejich přátel.³¹

První Církev Satanova

Je to náboženská organizace založena Antonem LaVeyem roku 1966 v San Franciscu ve Spojených státech amerických přímo v domě Antona Szandora LaVeye, která praktikuje LaVeyův satanismus podle jeho Satanistické bible. Ten bývá nazýván jako tzv. moderní satanismus.

Jedná se převážně o tzv. ateistický satanismus, tudíž vyznavači této církve neuznávají Satana jako živoucí bytost, nýbrž jako metaforu. Satan je brán jako symbol hrdosti, svobody a individualismu, tzv. vnější metaforická projekce osobního potenciálu člověka, dalo by se to popsat i jako přírodní síla. Obecně myšlenky této organizace nezahrnovaly žádný prvek nadpřirozena, pouze prvky

³⁰ VOJTÍŠEK, Zdeněk - Netradiční náboženství u nás, DINGIR 1. vyd. Praha, [str. 65-67] 1998. ISBN 809025280X

³¹ Před 50 lety byl odsouzen Charles Manson: Vůdce sekty, vrah, co nezabíjel, a miláček popkultury | Reflex.cz. Reflex.cz - Komentáře, zprávy, výrazné autorské fotografie [online]. Copyright © 2001 [cit. 17.11.2021]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/profil/96930/pred-50-lety-byl-odsouzen-charles-manson-vudce-sekty-vrah-co-nezabijel-a-milacek-popkultury.html>

materialismu a přítomnosti člověka na zemi. Tato organizace započala jako první v novodobé historii praktikovat i satanské křty a svatby, přičemž první pokřtěné dítě v satanské víře byla samotná dcera Antona Szandora LaVeye. Jmenovala se Zeena a byli jí tři roky v době křtu. V roce 1973 měla Církev satanova pobočky ve 12 velkých amerických městech a ve 2 v Kanadě.

První evropská pobočka odvozená od této církve a Laveyova pojetí satanismu vznikla v Holandsku a jmenovala se The Dutch Kerk du Satan. V roce 1978 měla tato církev po světě přes 20 000 členů.

Po Laveyově smrti se tato církev potýkala se stagnací kvůli tehdejší rozšířené stigmatizaci satanismu v popkultuře, zejména ve filmovém průmyslu. Poté se ovšem její popularita opět zvýšila a dodnes tato církev existuje.³²

Sethův chrám

Je to esoterická organizace a magický řád založen v San Franciscu ve Spojených státech amerických roku 1975, založil ho zpravodajec armády USA Michael Aquino a jeho žena Lilith Sinclar. Tato organizace vznikla oddělením od Církve Satanovy (LaVeyovi církve). Hlásí se k tzv. Stezce levé ruky.

Tato organizace praktikuje tzv. teistické pojetí Satanismu – její vyznavači věří v Seta jako Satana, tato postava vychází ze staroegyptského boha Seta (Sutech), což byl bůh pouště, moře, bouře a temnoty, taky někdy nazývaný jako Pán chaosu. Vyznavači tohoto směru satanismu věří v satana jakožto v živoucí bytost a praktikují se zde okultní rituály, ceremoniální magie, se snahou o vyvolání této entity. Toto pojetí satanismu spojovalo některé členy tehdejší Církve satanovi A. LaVeye a odchozí členové dali vzniknout této organizaci.

Po celou dobu své historie byla tato náboženská organizace spojována s kontroverzemi. V průběhu její existence byli její členové několikrát vyšetřováni s podezřením na sexuální zneužívání mladistvých. Její zakladatel Michael Aquin

³² Church of Satan | American movement | Britannica. Encyclopedia Britannica | Britannica [online]. Copyright © Typhoonski [cit. 17.11.2021]. Dostupné z:

<https://www.britannica.com/topic/Church-of-Satan>

Church of Satan History: The Church of Satan [online]. [cit. 2023-03-06]. Dostupné z:

<https://www.churchofsatan.com/cos-church-of-satan/>

VESELÝ, Josef. Satanismus : historie, ideologie, současná praxe, česká satanistická scéna.[str. 64-68] Praha : Vodnář, 2003. ISBN: 80-86226-42-5

byl také spojován s šířením nacismu a fašismu. Do dnešní doby tato organizace ve spojených státech existuje.³³

2.5 Představitelé satanismu

V této práci jsou uvedeni dva pro tento zkoumaný fenomén nejvýznamnější představitelé satanismu. Jedná se o Antona Szandora LaVeye, zakladatele tzv. moderního satanismu ve Spojených státech amerických, autora satanské bible. Dále Jiřího „Bigbosse“ Valtera, zakladatele Prvního Československého chrámu církve satanovi v České republice.

Anton Szandor LaVey

Vlastním původním jménem Howard Stanton Levey se narodil 11.4.1930 v Chicagu USA. Jako dítě žil s rodiči v americkém Oaklandu. V jeho 16 letech utekl z domu a přidal se cirkusu, který provozoval Clyde Beatty. Prostředí cirkusu ho fascinovalo. Nejprve zde pracoval jako hlídač klecí se zvířaty a později se vypracoval na pomocného krotitele lvů. Když mu bylo 18 let, odešel z cirkusu a začal pracovat v Lunaparku, kde se začal učit umění hypnózy a kouzelnictví. Zde se dle jeho slov velmi radikálně formuloval jeho pohled na svět. Později k jeho dovednostem přidal i hru na varhany, občas hrál po nočních klubech a přivydělával si tak k nevelkému platu z lunaparku. V jednom z těchto nočních klubů se údajně seznámil s tenkrát neznámou herečkou Marilyn Monroe. S tou měl mít dle bulváru poměr, to ovšem nebylo nikdy prokázáno.

Změnil si jméno na Anton Szandor Lavey a ve svých 21 letech se poprvé oženil. Studoval kriminologii na City College v San Franciscu v USA, jedním z hlavních důvodů byla možnost vyhnout se vojenské službě v Koreji. Poté Anton Szandor LaVey pracoval jako policejní fotograf při dokumentování míst činu po dobu tří let. Zkušenosti z této práce formovaly jeho životní názory, a především názory na lidstvo a morálku.

Poté co s prací fotografa skončil, hrál na varhany převážně po nočních klubech a divadlech, ve volném čase studoval tajemné nauky a filozofii, dokonce pořádal

³³ VESELÝ, Josef. Satanismus : historie, ideologie, současná praxe, česká satanistická scéna.[str. 69-73] Praha : Vodnář, 2003. ISBN: 80-86226-42-5

přednášky ve svém domě, kde přednášel o magii, upírech, vlkodlacích a strašidlech, rozebíral filozofická témata a snažil se rozvíjet osvětu o přírodních silách. Postupem času zformoval své myšlenky a o tzv. Valpuržině noci roku 1966 založil církev satanovu, rituálně si oholil hlavu, ponechal si však svou bradku. V církvi působil v pozici velekněze. Jako formu proti křesťanské morálce začal nosit kněžský kolárek. Začalo se mu přezdívat Černý papež, tuto kontroverzní přezdívku podporovalo i to, že se svou druhou ženou choval doma černého leoparda a núbijského lva, které venčil po ulicích San Franciska. Dokonce jezdil v černém pohřebním voze. Byl častým hostem v rozhlasových i televizních pořadech. Zahrál si v několika filmech, jako například „Rosemary má děťátko“ - tento film s tematikou satanismu režíroval Roman Polanski, jehož ženu později zavraždili členové sekty rodina Charlese Mansona. V roce 1969 Lavey vydal vlastní Satanskou bibli, které se prodalo více než milion výtisků a v době vydání byla dokonce prodávanější než Bible křesťanská.

V roce 1975 se Lavey stáhl do ustraní a vedením své církve pověřil jeho ženu Dianu a dceru Karlu, v důchodu psal knihy a vydával texty. Po dlouhé době omezil kontakt s novináři a veřejností, zemřel 29.10.1997 v San Francisku na následky infarktu myokardu. Úmrtní list ovšem uváděl datum smrti 31.10. na halloween, rodina údajně smrt tajila kvůli nejdůležitějšímu satanského svátku roku.

34

Obrázek č. 5 - Anton Szandor LaVey

³⁴ Anton Szandor LaVey založil Církev Satanovu a napsal Satanskou Bibli. Byl znám jako Černý papež – G.cz. G.cz – Internetový magazín bez zábran [online]. Copyright © 2015 [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: <https://g.cz/anton-szandor-lavey-zalozil-cirkev-satanovu-a-napsal-satanskou-bibli-byi-znam-jako-cerny-papez/>

VESELÝ, Josef. Satanismus : historie, ideologie, současná praxe, česká satanistická scéna.[str. 64-68] Praha : Vodnář, 2003. ISBN: 80-86226-42-5

LaVeyova Satanká bible

Vydal ji Anton Szandor Lavey roku 1969 v San Francisku. Je brána jako hlavní satanistické dílo pro moderní pojetí satanismu. Je zde popsán proces LaVeyovy teologické cesty a dala by se brát jako příručka pro satanisty, což je zřejmě její hlavní účel.

Je zde zdůrazněn odpor proti křesťanské církvi a obecně je zde tato církev velmi kritizována. Z dnešního pohledu se však jedná spíše o filozofickou úvahu, i když některé pasáže jsou v doslovném výkladu násilné. Lavey prezentoval satana jako skrytou temnou sílu přírody, která řídí chod Země. Označil přístup křesťanské církve jako pokrytecký a rozhodl se prosazovat ventilování tělesných choutek a potřeb na rozdíl od přístupu křesťanské církve, která údajně prosazovala odříkání. V podstatě tedy tato bible vyzdvihuje materialismus a přítomnost lidského bytí, které se smrtí v osobní rovině končí. Nenásleduje po ní žádný posmrtný život, pouze ten sociální, myšleno tak, že odkaz člověka může po jeho smrti přetrvat ve společnosti, avšak není zde možnost žádné reinkarnace jedince.

Dle jeho slov chtěl podpořit racionálně motivovaný zájem a utváření zdravého ega a přestat s potlačováním lidských pudů. Díky této bibli a práci Laveye začal být satanismus brán již v době 80. let minulého století jako regulérní náboženství uznávané i vládou USA.

Bible samotná je dělena do 6 částí, kterými jsou Úvod, Kniha satanova (ohně), Kniha Luciferova (vzduch), Kniha Belialova (země), Kniha Leviathanova (voda) a Enochiánské klíče.

SATANSKÉ DEVATERO

Obdobně jako křesťanství má své desatero, sepsal Lavey satanské devatero, tedy soubor základních morálních a životních pravidel, podle kterých by se měl každý satanista chovat.

- 1. Satan znamená ukájení choutek, nikoli odříkání!*
- 2. Satan znamená živoucí existenci, nikoli vymyšlené spirituální báchorky!*
- 3. Satan znamená neposkvrněnou moudrost, nikoli pokrytecký sebeklam!*
- 4. Satan znamená laskavost k těm, kdo ji zasluhují, nikoli lásku, vyplývanou na nevděčníky!*

5. Satan znamená pomstu, nikoli nastavení druhé tváře!
6. Satan znamená odpovědnost vůči odpovědným, nikoli péči o psychické upíry!
7. Satan znamená člověka jako pouhé zvíře, někdy lepšího, mnohem častěji však horšího než ti, co kráčejí po čtyřech, člověka, jenž se díky "božskému duchovnímu a intelektuálnímu vývoji" stal nejzkaženějším zvířetem!
8. Satan znamená všechny takzvané hříchy, jelikož vedou k fyzickému, mentálnímu nebo emočnímu uspokojení!
9. Satan je nejlepším přítelem, jakého kdy církev měla, jelikož ji po celá ta léta pomáhal udržovat v chodu!³⁵

Jiří „Big Boss“ Valter

Je to zakladatel České satanovi církve, narozen roku 1952, je označován přezdívkou Big Boss. Zajímá se o filozofii, historii, runy, magii, mystiku, astrologii a je také vášnivý tremp. Je to hudebník z povolání, který v roce 1987 založil Brněnskou metalovou skupinu ROOT. Většinu života strávil v Brně a jeho okolí.

Jeho rodiče ho vedli k hudbě již od dětství, svou hudební kariéru odstartoval přehráváním coverů. Převážně skupiny Beatles a pokračoval přes blues, hard rock až k heavy metalu. V dětství byl kvůli rozvodu komunistickým režimem rodičům ve 12 letech odebrán a umístěn do dětského domova. Na základní škole byl údajně problémový, často měl špatné hodnocení mravní výchovy. Po dvanáctiletce studoval 2 roky sociálněprávní nadstavbu, kterou nedokončil. Jelikož jeho otec podepsal protistátní dokument, byl ze školy vyloučen. Jeho matka, která byla vedoucí chemického závodu, byla též propuštěna z práce. Jeho otec byl klavírista a profesor.

Za svůj život byl celkem dvakrát uvězněn komunistickým režimem za protistátní činnost na 5 a poté na 10 let. Pracoval jako vězeň v Jáchymově při těžbě smolince. Jiří Valter se dle jeho výpovědi dostával do konfliktů s komunistickou stranou po velkou část jeho života, byl několikrát vyslýchán Státní tajnou bezpečností.

³⁵ Anton Szandor LaVey - Satanistická bible, 1969, REFLEX - 1991, [str. 29] ISBN: 80-900857-2-5

Během svého života experimentoval Jiří Valter s drogami. Jeho počáteční zkušeností bylo kromě požívání alkoholu také čichání toluenu. Poté v 80. letech pěstoval a užíval marihuanu, dle jeho slov ve velkém objemu. Ta byla podle něj tzv. přestupní drogou, jelikož se díky ní dostal k extázi a užíval také čistou formu efedrinu. Zkusil kokain, heroin i LSD. Tuto zkušenost považuje za kritickou, jelikož jeho přátelé, kteří tyto látky užívali s ním, na následky užívání zemřeli. Po špatné zkušenosti s předávkováním upustil od užívání tvrdých drog, avšak stal se z něj alkoholik, což pro něj bylo dle jeho slov menší zlo. Později nastoupil na protialkoholní léčbu.

Poprvé se k satanismu dle jeho slov dostal v roce 1990, kdy si sehnal kopii Satanské bible Antona Szandora LaVeye, kterou přeložil z anglického jazyka do češtiny. Podle jeho slov nabídl svůj překlad satanské bible časopisu Reflex a ten ho dle jeho výpovědi ukradl a nechal vydat jiným autorem, při čemž po úpravách se v české verzi tohoto překladu údajně nacházejí nesmyslné tendenční překlady. V roce 1991 založil Českou církev satanovu a působil zde jako velekněz. Je autorem několika knih, jako například Rozhovory se satanem.

Bývá označován hlavním českým představitelem satanismu. Prosazuje pochopení přírodních zákonů a uvědomění si lidské přirozenosti. Snažil se očistit satanismus od jeho stigmatizované pověsti ve veřejném mínění, tvrdí, že násilí k satanismu nepatří. V České republice založil odnož Církve satanovi a byl jejím veleknězem.

Jiří Valter tvrdí, že Anton S. LaVey popsal základy své satanské filozofie, ale samotné myšlenky už prý nerozvinul. Tvrdí, že satanismus nelže, prosazuje individualitu jedince a je to filozofický postoj k životu, který oslavuje egoismus. Tvrdí, že 2 nejdůležitější věci v životě jsou peníze a zdraví.

Dnes již Jiří Valter vzhledem ke svému pokročilému věku 71 let hudebně nevystupuje a zabývá se pouze studiem filozofických témat a myšlenek.³⁶

³⁶ Jiří BigBoss Valter - Vzpomínky na hovno: Dokumentární film. 2018. Česko: SHINDY PRODUCTIONS, 2018. [cit. 28.02.2023] [online]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=1e-CI3TUMPO>

BigBoss: Kdo je úspěšný, je satanista - Brněnský deník. Brněnský deník - informace, které jsou vám nejbliž [online]. Copyright © [cit. 28.02.2023]. Dostupné z:

<https://brnensky.denik.cz/serialy/bigboss-kdo-je-uspesny-je-satanista20080428.html>

2.6 Satanistické svátky

Satanisté stejně jako většina vyznavačů různých náboženství, například křesťané, slaví během roku své svátky, nejčastěji se jedná o převzaté keltské svátky, které byly v pohanských dobách hojně oslavovány celospolečensky, v dnešní době jsou již spíše připomínány a velká část veřejnosti o ně již příliš nejví zájem. Autor práce se rozhodl zde uvést informativní výčet některých satanistických svátků se stručnou charakteristikou těchto svátečních datumů.

13. prosince – Tento den je nejkratší den v roce

21. prosince – Konává se tzv. obřad Temného Harlekýna, zároveň na tento datum připadá na zimní slunovrat, kdy má být velká aktivita duchovna

31. prosince - Obřad Koloběh zrození

2. února – V křesťanství uvedení páně do chrámu. Jinak Hromnice nebo svátek keltů Imbolc, který znamená konec vlády krále zimy a pána chaosu. Během této noci se svítí svíce pro následné obřady a iniciují se noví členové

20. března - oslava jarní rovnodennosti

30. dubna – Valpuržina noc, nebo také začátek esoterického léta

21. června - oslava letního slunovratu

29. června - oslava společného Petropavlovského svátku

31. července – Sabatový Svátek Lammas, kdy byl podle legend Lucifer svržen z nebes na zem, gaelský svátek Lunghnasa – oslava počátku sklizně ten se prolíná až do 2. srpna

2. srpna - Dožínky

29. října - výročí úmrtí Antona Szandora LaVeye

31. října – Dnešní Halloween nebo také Samhain (keltský název). Tento den satanisté považují za začátek satanského roku, protože dle legend v tento den přichází duše zemřelých navštívit místa, kde žili, a je to tedy příležitost, jak s nimi navázat kontakt ³⁷

2.7 Dnešní Satanismus v Čechách

V této části se práce zaměřuje na charakteristiku současného satanismu v České republice .

Po sametové revoluci se na území České republiky nacházel velký počet jedinců vyznávajících satanismus a postupně se začali formovat v malá uskupení, například na úrovni měst, která ovšem neměla dlouhého trvání.

Tato práce uvádí 2 novodobé organizace zabývající se satanismem v České republice, jsou to První Česko - Slovenský chrám církve satanovi a Satanova komunita, vzhledem k tomu, jaký měla tato uskupení dopad na společnost.

První Česko – Slovenský chrám církve satanovi

Po roce 1989 se původní malá uskupení začala sjednocovat, ačkoliv každé uskupení si zachovalo částečně individuální doktríny. Od roku 1991 do roku 2005 fungovala tzv. Československá církev satanova, která byla založena a vedena frontmanem hudební skupiny ROOT, filozofem a spisovatelem Jiřím Big Bossem Valterem. Před rokem 2005 se členové této církve rozhodli pro restrukturalizaci církve a přejmenovali ji na První Česko – Slovenský chrám církve satanovi

³⁷ satanské svátky - viva gothic. Domovská stránka - viva gothic [online] [cit. 04.04.2022].

Dostupné z: <https://erinye.jex.cz/menu/satanismus/satanske-svatky>

SZANDOR LA VEY, Anton. Editor českého vydání RAUVOLF, Josef. Satanská bible. Praha : Naše vojsko, 2018. str. 83-84. ISBN: 978-80-206-1724-8

CANTELMI, Tonino a CACACE, Cristina. Černá kniha satanismu : psychosociální aspekty vlivu na mladou generaci. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2007. [strany 59-60]ISBN: 978-80-7195-220-6

(dále jen P.ČS.CH.C.S.), který sídlí v Praze. Vedení této církve bylo změněno na řádové společenství, kde rozhoduje tzv. rada třinácti. To je správní orgán církve, který je volen ze 13 členů chrámu, avšak tito členové nemohou mít historii s působením v jiné náboženské organizaci, kromě speciálních výjimek (kdy by to bylo povoleno alespoň 11 členy rady). Tato rada dohlíží na hospodaření církve. Oproti tomu o duchovní aktivity prováděné v církvi se starají pouze tzv. kněží chrámu. V této církvi se uplatňují různé stupně zasvěcení, které se odvozují jak od času stráveného v církvi, tak od stupně duchovní nauky. Pražská pobočka (jiným názvem templ) má ve svém čele Pavla Brndiara, což je mistr chrámu a kněz 1. stupně. Na místě zvaném Vrch u 13 kamenů se pravidelně konají setkání členů chrámu a slaví se zde satanistické svátky. V Pražském templu se pravidelně konají besedy a různé přednášky, stejně tak jako zasvěcování a přijímání nových členů. Další pobočkou této církve je Rakovnický templ, který je vedený knězem 2. stupně Petrem Krabsem. Tato církev používá tzv. magickou pečeť. Tento symbol je používán k její prezentaci, v současné době se jedná o modifikovanou bafometovu pečeť.

Od roku 2008 pořádá chrám „magický výcvik“ jež trvá 5 let, a je dle slov církve velmi náročný. Jeho součástí je mimo jiné i takzvaný esoterní výzkum nejrůznějších energií a specifické snové magie. Nejprve byl výcvik nabízen všem zájemcům a posléze, kdy jej téměř nikdo nedokončil, bylo určeno, že ho mohou podstoupit pouze členové chrámu. I poté ho ale dokončila pouze pětina jeho žáků. Při konání tohoto výcviku bylo postupně vytvořeno chrámem několik vlastních publikací, jež dnes slouží při jeho učení jako podklady.

V průběhu let byla P.ČS.CH.C.S. často kontaktována studenty a médii s žádostmi o součinnost při tvorbě dokumentárních děl. Údajně se jednalo o problematiku spolupráci. Chrám například uvádí, že díl dokumentárního seriálu České televize s názvem Pološero (dílejší Mezi bohem a ďáblem), ve kterém vystupují tehdejší členové chrámu, je zmanipulovaný a upravený tak, aby byl spíše zajímavý pro diváky, než aby ukazoval pravou podstatu satanismu a atmosféru v chrámu. V posledních letech se chrám víceméně distancuje od kontaktu s médii

a veřejností vzhledem k nevalným zkušenostem s takovou komunikací do té doby.³⁸

Pro lepší pochopení je třeba uvést doslovnou citaci definice satanismu dle P.ČS.CH.C.S, který definuje satanismus takto:

*„Satanismus je učení, které obsahuje složku filozofickou, rituální i duchovní a přiznává potřebu všech těchto složek pro přirozený život a zdravý rozvoj člověka. Chápe SATANA jako hybný faktor v přírodě, ducha pokroku, inspirátora všech velkých počinů, které přispívají k rozvoji civilizace, ducha revolty, která vede ke svobodě jednotlivce. Je založen na pochopení lidských instinktů. Představuje opozici vůči všem náboženstvím, které odsuzují člověka za jeho přirozené touhy a oslabují jeho ego. Nepodporuje násilí ani užívání drog. Podporuje nekonformní myšlení a jednání. Tvrdí, že nikoli slepé přesvědčení, ale pochybování je to, co přináší duševní svobodu. Tvrdí, že jak láska, tak nenávisť jsou přirozené, a že je nesmyslné jeden z těchto citů vyvyšovat na úkor druhého. Uznává jakékoli formy sexuálních prožitků, pokud nikoho nezraňují, ale ani v této oblasti nikoho k ničemu nenutí. Podporuje své stoupence ve vzrušení a v přirozených touhách (vzrušení namísto odříkání). Učí využívat a rozvíjet sílu okouzlení, tzv MALÉ MAGIE. Uznává sílu dávných rituálů, tzv. VELKÉ MAGIE a předkládá vlastní propracovaný přístup k jejich efektivnímu používání. Vychází z podstaty prvotních náboženských mýtů a současných nároků, které jsou kladeny na začínající adepty magie, přičemž se opírá o platnost zákonů přírody. Do této podoby ho shrnul zakladatel First Church of Satan Anton Szandor La-Vey, autor mnoha knih. Mezi ty nejznámější patří Satanská Bible a Satanské rituály“.*³⁹

³⁸ 66 otázek a odpovědí, Církev Satanova – první česko-slovenský chrám církve Satanovy [online] [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <http://cirkevsatanova.cz/66-otazek-a-odpovedi/>
Historie Prvního Česko-Slovenského Chrámu Církve Satanovy (od roku 2005 do 2015) – Církev Satanova. Církev Satanova – první česko-slovenský chrám církve Satanovy [online]. Copyright © Copyright 2019. Všechna práva vyhrazena. [cit. 28.02.2023]. Dostupné z: <http://cirkevsatanova.cz/historie-prvniho-cesko-slovenskeho-chramu-cirkve-satanovy-od-roku-2005-do-2015/>

³⁹ 66 otázek a odpovědí – 1) Co je satanismus?, Církev Satanova – první česko-slovenský chrám církve Satanovy [online] [cit. 28.02.2023]. Dostupné z: <http://cirkevsatanova.cz/66-otazek-a-odpovedi/>

Obrázek č. 7 – znak P.ČS.CH.C.S.

Stejně jako většina církví má i P.ČS.CH.C.S. svou organizační strukturu. V té je 7 hierarchických postů, při čemž přechod mezi těmito posty může být jak vzestupný, tak mohou být jednotlivé stupně zasvěcení členům odebrány.

Stupně zasvěcení v Prvním Česko – Slovenském chrámu církve satanovi

V P.ČS.CH.C.S. se rozeznává několik stupňů zasvěcení, které jsou převzaty v modifikované formě z iniciací používaných v Československé Církvi satanově. Po provedené reformě této církve rada třinácti rozhodla o zpřísnění přijímání nových členů. Ti kromě vyplnění vstupního testu podstupují i IQ test. Smyslem těchto opatření je dle P.ČS.CH.C.S. snaha o vytvoření elitního společenství vzdělaných a inteligentně smýšlejících satanistů. Níže jsou zmíněny stupně zasvěcení, v jejich hierarchickém pořadí. Součástí přílohy č. 2 této bakalářské práce je i jejich popis a charakteristika jejich činností.

- Novic (Novicius monachus)
- Učeň (Aluminus/Apprentic)
- Zkoušený (Examinandus/Tutor)
- Znalý (Peritus/Sublime/Vznešený)
- Kněz III. stupně Zkoušející (Magistr peritus/Pán Černého Plamene)
- Kněz II. stupně (Pobočník – Adiutor/Pán Meče)
- Kněz I. Stupně (Nejvyšší kněží/Mistr)⁴⁰

⁴⁰ Jednotlivé stupně zasvěcení v Prvním Česko-Slovenském Chrámu Církve Satanovy – Církve Satanova. Církev Satanova – první česko-slovenský chrám církve Satanovy [online]. Copyright ©

Satanova komunita

Byla progresivně liberálním uskupením lidí vyznávajících satanismus. Vznikla v roce 2018 v Praze a fungovala až do roku 2021. Sjednotila převážně mladé lidi a její vyznavači se zabývali tzv. neteistickým satanismem, tj. filozofickým nebo antimorálním satanismem. Satan zde zastával roli jakéhosi antiautoritářského rebela. Jejím předsedou byl Jakub Jahl. Za dobu svého fungování mělo toto uskupení kromě hlavní pražské centrály také několik buněk v Krajských městech ČR a na Slovensku. V době nejvyššího rozmachu měla přibližně tisíc členů. Vycházela ze Satanské bible dle Antona Szandora LaVeye, ale za dobu své existence vytvořila i vlastní materiály včetně vlastní verze Satanské bible, která údajně vychází v té LaVeyovi, ale je aktualizovaná. Větší inspirací pro vznik komunity měla být americká organizace Satanský chrám, která vznikla v roce 2012 a zastává názory sociální spravedlnosti a veřejného aktivismu. Členové komunity se dle jejich slov aktivně podíleli na ochraně přírody, boje za lidská práva, projevování nenásilného odporu nebo legalizaci eutanázie. Dalšími ve společnosti kontroverzními tématy prosazovanými tímto uskupením byly podpora LGBTQ komunity nebo legalizace marihuany. Členové této skupiny pořádali často malé protestní akce nebo se například účastnili pochopu Prague Pride anebo klimatických stávek. V roce 2021 se na hlasování Satanovi komunity členové usnesli, že rozpustí členskou základnu a nadále zůstane Satanova komunita pouze druhem edukační platformy.⁴¹ Jako většina uskupení s náboženským zaměřením má i Satanova komunita soubor základních pravidel, ty jsou charakteristická pro fungování této komunity. Patří mezi ně zejména zákaz

Copyright 2019. Všechna práva vyhrazena. [cit. 28.02.2023] [online]. Dostupné z: <http://cirkev Satanova.cz/jednotlive-stupne-zasveceni-v-prvnim-cesko-slovenskem-chramu-cirkve-satanovy/>

⁴¹ Reflexe: Satanismus – ale který? – Náboženský infoservis. Náboženský infoservis – Sledujeme dění v pestrém světě náboženství [cit. 08.03.2023] [online]. Dostupné z:

<https://info.dingir.cz/2019/05/reflexe-satanismus-ale-ktery/>

Satanova Komunita. Satanova Komunita [online]. Copyright © [cit. 28.02.2023]. Dostupné z:

<https://satanovakomunita.cz/timeline/>

Satanova komunita ruší lokální buňky a členskou základnu – Náboženský infoservis.

Náboženský infoservis – Sledujeme dění v pestrém světě náboženství [cit. 08.03.2023] [online].

Dostupné z: <https://info.dingir.cz/2021/04/satanova-komunita-rusi-lokalni-bunky-a-clenskou-zakladnu/>

nenávisných projevů nebo liberalismus a demokracie. Jejich celé znění je uvedeno v příloze č. 3 této bakalářské práce.⁴²

II. Část

Tato část bakalářské práce obsahuje charakteristiku kriminality spojované se satanismem. Jsou zde uvedeny konkrétní případy takové kriminality, včetně jejich rozboru autorem práce. Jedná se o případy ze zahraničí a z České republiky, konkrétně jde o případy, kde figurovali pachatelé Charles Manson, David Berkowitz, Edward Paisnel, Sean Sellers, Richard Ramirez, Marcelo Costa de Andrade, Manuel Ruda, Daniel Ruda, Henrik M. a Hanz D. Při zpracování této práce její autor oslovil federální úřad pro vyšetřování v USA se žádostí o poskytnutí informací k řešení problematiky okultně inspirované problematiky.

3. Kriminalita spojovaná se satanismem

Vzhledem k tomu, že fenomén satanismu je často spojován s pácháním trestných činů, je nutné zde nějaké takové případy uvést. Některé z nich nejsou přímo inspirovány satanismem nebo jeho vyznáváním, nicméně s ním byly spojovány v takové míře, že je třeba je minimálně uvést a popsat. Tato kapitola bude rozdělena na kriminalitu spojenou se satanismem ve světě a na kriminalitu spojenou se satanismem v České republice.

3.1 Kriminalita spojovaná se satanismem ve světě

V této části práce je uveden informativní výčet a popis případů kriminality spojené se satanismem ve světě. Jelikož můžeme nalézt poměrně mnoho případů kriminální činnosti spojené se satanismem, autor práce se rozhodl zde uvést několik příkladů takové kriminality, pro nastínění objemu této problematiky. Jednotlivé případy nemají často příliš společného, a je třeba každý posuzovat zvlášť. Zároveň zde práce chce nastínit škálu kriminality, která může být s tímto

⁴² Satanova Komunita. Satanova Komunita [online]. Copyright © [cit. 28.02.2023]. Dostupné z: <https://satanovakomunita.cz/2019/07/pravidla-satanovy-komunity/>

fenomémem spojována mylně pro utvoření představy a jejím rozsahu a nejednoznačnosti.

Tato kapitola práce vychází zejména z popisu kriminality uvedené v díle Satanismus od autora Josefa Veselého z roku 2003 a dokumentárního seriálu Samovi synové: Bloudění v temnotách, vydavatele televize NETFLIX z roku 2021 režiséra Joshua Zemana. Jedná se období od roku 1969 až do roku 2001.

Případy jsou zde předloženy se stručnou charakteristikou a uvedením časového období, jsou chronologicky seřazeny.

Charles Manson

Často bývá se satanistickou kriminalitou spojován Charles Manson, který byl vůdcem náboženského kultu „Rodina“ v Los Angeles USA. Tato sekta se v 60. letech dopustila celkem osmi vražd. Mezi jeho oběťmi byla například těhotná modelka Sharon Tate, manželka režiséra Romana Polanského, zavražděná v roce 1969. Ačkoliv je tato sekta často spojována se satanismem, nedá se to určit s jistotou, protože Charles Manson by se nedal považovat za „klasický“ případ satanisty. Své činy sice často omlouval poblouzněním satanem, ale většina odborníků se shodla, že se jednalo spíše o snahu upoutat pozornost a vysvětlit kriminální jednání nepřičetností. Manson sám žádné vraždy nespáchal, zmanipuloval ale skupinu lidí, která na jeho příkaz vraždila.

Samovi synové

V letech 1976 a 1977 zastřelil David Berkowitz šest osob v New Yorku v USA a dalších sedm lidí zranil. Pachatel v tomto případě tvrdil, že mu to přikázal démon vtělený do psa jeho souseda. V tomto případě americký novinář Maury Terry tvrdí, že pachatel byl ve spojení s kultem Charlese Mansona a neonacistou Fredem Cowanem, avšak oficiální policejní vyšetřovací verze taková to fakta neuvádí. David Berkowitz byl uznán nepřičetným a byl odsouzen k doživotnímu trestu odnětí svobody. Tento případ dodnes vyvolává mnoho otázek vzhledem k podivným okolnostem vražd a také bydlišti pachatele, které bylo příznačně blízko

místu, o kterém svědci vypověděli, že sloužilo pro praktikování satanistických rituálů.⁴³

Edward Paisnel

V roce 1971 britská policie zatkla Edwarda Paisnela, který od roku 1957 znásilnil několik žen na ostrově Jersey. Po jeho zatčení objevila policie v jeho bytě okultně motivovaný oltář s řadou rituálních předmětů jako kalich, meč a knihy o černé magii. Při výslechu pachatel vypověděl, že se snažil o provádění rituálů černé magie s využitím „krve nevinné panny“ a ďábla, částečně se jednalo rituály spíše alchymistického charakteru, jelikož se Paisnel pokoušel o přeměnu olova na zlato. Byl odsouzen za znásilnění 7 žen ke 30 letům odnětí svobody. Tento případ již vykazuje silné prvky okultismu, především ve využívání okultní alchymie. Pakliže by se jednalo o činy motivované satanismem, byly na „nízké“ úrovni vzhledem k tomu, že satanská nauka poukazuje na fakt, že schopnější člověk potřebuje méně rituálních předmětů k provedení rituálu. Dalo by se tedy s nadsázkou říci, že se jednalo o relativně amatérské provedení okultních rituálů. Bohužel však spojené s pácháním trestné činnosti.

Sean Sellers

Dalším případem je vraždění Seana Sellerse v USA, který v roce 1983 zavraždil svoje rodiče a prodavače supermarketu. U tohoto pachatele lze celkem s jistotou říci, že byl satanistou, vzhledem k tomu, že se o satanismus a okultismus zajímal již od dvanácti let a poté ho ještě dlouho individuálně studoval, jak vypověděli jeho blízcí. Avšak po náročném rozchodu se svou přítelkyní se Sean Sellers stal frekventovaným uživatelem drog, zejména amfetaminu a marihuany, což zjevně ovlivnilo jeho chování, které vedlo k vraždám. Ačkoliv pachatel vypověděl, že vraždil ve jménu satana, pozdější policejní šetření ukázalo, že se jednalo o vraždy v afektu pod vlivem alkoholu a drog. Avšak satanismus zde mohl být zesilujícím prvkem.

⁴³ Samovi synové: Bloudění v temnotách. NETFLIX. USA, 2021: ZEMAN, Joshua. [cit. 27.02.2023] [online]. Dostupné z: <https://www.netflix.com/title/81059887>

Richard Ramirez

V roce 1985 v Los Angeles v USA zavraždil Richard Ramirez (přezdívaný „Noční lovec“) 14 lidí, z toho 11 znásilnil, dalších 5 osob se pokusil zabít. Svě vraždění páchal při vloupání do celkem 14 domů. Na místech činu zanechával zprávy a nakreslené pentagramy na zdech psané krví svých obětí, které poté rozličně mrzačil. Když ho FBI 31. srpna 1985 zadržela, veřejně se přiznal k vyznávání satanismu a argumentoval tím i během soudního řízení. Tento případ je vzhledem k dostatku informací jasně považován za rituální vraždění inspirované satanismem.

Marcelo Costa de Andrade

Dalším případem vraždění spojeného se satanismem je kuriózní případ z roku 1992 v Rio De Janeiru v Brazílii, kde Marcelo Costa de Andrade znásilnil a zavraždil celkem 14 dětí ve věku od 6 do 14 let. Pachatel byl příznivcem Obecné církve Božího království (křesťanská svatodušní sekta) a omlouval své jednání tím, že chtěl „poslat děti do nebe, aby unikly satanovi“. Ačkoliv se tomuto případu dostalo velké publicity, v tomto případě se jednalo buď o projev extrémního křesťanského fundamentalismu nebo spíše o snahu zviditelnit se a omlouvání svého násilného pedofilního chování. Tento případ můžeme tedy s nadsázkou klasifikovat jako „anti satanistický“.⁴⁴

Manuel Ruda, Daniel Ruda

V roce 2001 v Německu Manuel a Daniel Rudovi ubodali a utloukli kladivem k smrti svého přítele Franka Hackerta. Soudní lékař po pitvě konstatoval, že oběť utrhla 66 bodných ran za použití nože a mačety. Na prsou měla oběť vyrytý pentagram a byla jí odebrána krev, kterou pachatelé následně pili. Na místě činu se také nacházel krví napsaný vzkaz „When Satan Lives“ (Když Satan Žije). Pachatelé vypověděli, že jednali na příkaz Satana a vyšetřovatelé našli v jejich bytě seznam dalších 15 osob, které měly být budoucími oběťmi. Soud pachatele odsoudil k trestu odnětí svobody na 13 a 15 let. Tento případ je kuriozitou, především proto, že se udál poměrně nedávno a poměrně blízko České republiky.

⁴⁴ VESELÝ, Josef. Satanismus : historie, ideologie, současná praxe, česká satanistická scéna. Praha : Vodnář, 2003. str. 61-64. ISBN: 80-86226-42-5

Dodnes je často zkoumán a v Německu je sledována činnost sekt a náboženských hnutí. V tomto případě se však jednalo spíše o individuální vyznávání satanismu.

Zhodnocení případů

Ačkoliv všechny tyto případy kriminálního chování byly nějakým způsobem označovány jako spojené se satanismem, nelze to u všech potvrdit s jistotou. Vzhledem k tomu, že satanista může být jak člověk vyznávající satanismus individuálně, tak organizovaně, nelze říci, že všichni pachatelé byli s jistotou satanisti. Pakliže by byli registrováni nějakou satanistickou organizací jako členové, bylo by to samozřejmě jednodušší z hlediska dokazování. I tak by ale vyvstávala otázka, zda byla například vražda motivována satanismem. Jestliže nějaký pachatel vraždy byl křesťan, zřídka bývá taková kriminalita označena jako křesťanská.

Můžeme však konstatovat, že usvědčující důkazy (přítomnost rituálního oltáře v místě bydliště pachatele, nebo dlouhodobá znalost okolí pachatele o jeho vyznávání satanismu) mohou tvrzení, že se jednalo o satanisty samozřejmě posilovat. Na druhou stranu by se tímto „zastřením myslí“ dalo obhajovat ve snaze o získání mírnějšího trestu nebo snahy o umístění do psychiatrické péče spíše než do vězeňského zařízení.

Žádost o zpřístupnění informací o satanismu u FBI

Vzhledem k signifikantnímu rozšíření satanismu v USA, se autor této práce rozhodl požádat o poskytnutí podrobnějších informací Federální úřad pro vyšetřování (Dále jen FBI) ve Spojených státech amerických. Autor se snažil o získání dat k problematice fenoménu satanismu a kriminality s ním spojené, snažil se také o získání statistických dat.

Dne 26. června 2022 se autor zaregistroval kontaktním formulářem do systému EFOIA (Electronic Freedom of Information act), jež dle webových stránek má sloužit pro pokládání dotazů, žádostí o informace a jako kontaktní formulář pro FBI.

Autor práce zažádal o zpřístupnění materiálů k tématům Satanismus + Kulty + Kriminalita, v jakémkoliv možném rozsahu. Po úspěšném vyplnění

a odeslání kontaktního formuláře vyčkával na potvrzení o registraci. O dva dny později dorazilo autorovi potvrzení o přijetí požadavku na materiály na emailovou adresu. Dne 5. července dorazil na email autorovi webový odkaz ke stažení materiálů, po otevření odkazu a stažení souboru zjistil, že se jednalo o dopis s rozhodnutím o nevyhovění žádost s odůvodněním, že žadatelova žádost nesplňuje požadované náležitosti, nebo zákonné podmínky které jsou k poskytnutí informací potřeba. O den později napsal autor práce odvolání emailem na emailovou adresu systému EFOIA, kde se kromě jiného doptával, jaké náležitosti žádosti může doplnit aby, byla žádost o poskytnutí informací přijata.

V době zpracovávání práce nebyla autorem získána odpověď ze strany dotazovaného úřadu, zřejmě i odvolání nebylo přijato z důvodů, že není občanem Spojených států amerických, což by dle federálního zákonného rámce USA minimálně pomohlo, nebo je to vysloveně nutná podmínka k vyhovění žádosti. V příloze č. 4 této bakalářské práce je přiložen dopis s odpovědí od FBI autorovi práce.

3.2 Kriminalita spojená se satanismem v České republice

Co se okultní kriminality ve vztahu k satanismu v České republice týká, je zde situace naštěstí poměrně klidná, vzhledem k tomu, že za dobu existence České republiky od roku 1993 nebyla oficiálně zaznamenána vražda, která by se dala s jistotou označit jako satanistická. Jedná se většinou spíše o drobnou kriminalitu ve formě vandalismu, která je nejspíše dílem mladistvých osob ovlivněných popkulturou satanismu, a to zejména sprejerství na veřejných prostranstvích.

Paradoxně velká aktivita vyznavačů satanismu je v posledních letech v sousedním Německu, kde má satanismus i větší členskou základnu, a tudíž i větší prostor pro rozvoj kriminality spojené s tímto fenoménem. Je možné jako příklad uvést vraždu taxikáře, která se odehrála na území České republiky, avšak byla později souzena v Německu.

V této části práce je stručně nastíněn a rozebrán tento případ, jeho podrobný popis je z důvodu omezení rozsahu práce uveden v příloze č. 5 této bakalářské práce.

Vražda taxikáře

V této části práce jsou charakterizovány a popsány události, které se staly v červnu roku 2013 a které by se z pohledu autora práce daly označit jako kriminalita inspirovaná satanismem, jenž se odehrála na území České republiky. Ačkoliv si je autor práce vědom toho, že se u více trestných činů na území České republiky vyskytovala tematika satanismu (například ve formě obhajoby motivu tzv. posednutí satanem, nebo přítomnost předmětů, které by se mohly označovat jako rituální na místech činu), tento konkrétní případ vyhodnotil autor práce jako trestný čin s nejvyšší možnou pravděpodobností motivace satanismu v kombinaci s dalšími faktory.

V této kapitole byly v práci využity převážně internetové zdroje, zejména novinové články a dokumentární podcast „Kriminálka“ na Českém rozhlasu, jehož autorem je Mirek Vaňura, kde se vyskytovaly i přímé výpovědi vyšetřovatelů tohoto případu (vyšetřovatelka Lucie Zemančíková a vyšetřovatel Aleš Strach - dnešní ředitel oddělení vražd pražské policie) a znalců, kteří se případu účastnili. Také se zde vyskytovaly detaily z trestního spisu Policie ČR. Níže bude následovat stručný popis událostí a poté jejich rozbor.

Dva němečtí mladíci, 22letý Henrik M. a 16letý Hanz D., byli oba umístěni v převýchovném ústavu pro děti a mládež poblíž Německého Tübingenu, kousek od Stuttgartu. Plnoletý Henrik M. měl již z minulosti několik kriminálních incidentů v Německu, při čemž měl údajně natáhnout ocelový drát přes cestu se snahou o usmrcení projíždějícího motorkáře, což se mu nepodařilo. Dále měl zapéct skleněné střepy do chleba, kterým obdaroval svou spolužačku ve škole. Vychovatelé z ústavu, kde byly oba mladíci umístěni, vypověděli, že se jim svěřoval se svými představami o mučení lidí. Dále byly údajně Henrik M. i Hanz D. oba vyznavači satanismu, o čem svědčily jejich záliby a hovory s vychovateli. Již před tímto incidentem mladíci plánovali i v Německu napadení a vraždu muže, který naštěstí bez úhony přežil. Oba mladíci si vedli poznámky v psané formě, kde měli údajně plánovat mučení, a dokonce pití krve oběti, k čemuž měly připravené kovové brčko a sekyru, což později posloužilo jako dílčí přiznání.

V červnu roku 2013 oba mladíci z převýchovného ústavu utekli a s naspořenými penězi cestovali do Prahy, kde chtěli uskutečnit plánovanou

vraždu s rituálem pití krve. Po příjezdu se ubytovali v hotelu na Praze 4. Dne 8. června roku 2013 ve večerních hodinách se oba mladíci vydali do centra města a hledali svou oběť, vytipovali si taxikáře, ke kterému došli a snažili se německy domluvit na svezení, ten je odkázal na kolegu taxikáře Jana K. (poškozeného), který se s nimi již cizojazyčně domluvil. Nechali se odvézt na polní cestu v Praze Radotíně, kde taxikář na žádost zastavil, aby si mladíci i on mohli zakouřit. Henrik M. se dal s taxikářem o řeči, aby odvedl pozornost, zatímco Hanz D. vytáhl předem připravenou sekýru a sekl poškozeného do hlavy. Poté ho začal škrtit, druhý pachatel Henrik M. zatím vytáhl z kapsy šroubovák a začal poškozeného bodat. Ten se sice bránil, avšak marně.

Oba v útoku pokračovali, dokud poškozený nepřestal jevit známky života, při čemž mu způsobili zhruba 42 bodných a sečných ran. Poté odtáhli mrtvého poškozeného do pole cca 10 metrů od cesty do příkopu. Ze získaných důkazů vyplývá, že se v jeho autě převlékli a zaparkovali ho u nejbližšího hřbitova, kde ale zanechali mnoho důkazů ve formě zkrvaveného oblečení, a dokonce i doklady jednoho z pachatelů. Jeden z pachatelů se při vraždě poranil na ruce a vyhledal lékařskou pomoc v nemocnici Motol. Po vraždě oba mladíci uprchli zpátky do Německa. Vyšetřování (původně v České republice) bylo postoupeno do Německa, kde byli oba mladíci odsouzeni.

Soudní znalci, kteří zkoumali duševní a psychický stav obou pachatelů došli k závěru, že starší Henrik M. trpí Aspergerovým syndromem a mladší Hanz D. trpí lehkou schizofrenií. Oba mají shodné charakterové a osobnostní vady, zejména tendence k násilí a sadismu. V červenci roku 2014 vyřkl soud rozsudek nad oběma pachateli, při čemž starší Henrik M. byl odsouzen k výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí. Mladší pachatel Hanz D. byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce trvání na 10 let což je maximální sazba u nezletilých, ovšem během soudního procesu proběhla ve Spolkové republice Německo změna trestního zákoníku - konkrétně části, která upravovala trestní sazbu u nezletilých pachatelů, tudíž po uplynutí doby trestu odnětí svobody na dobu 10 let, může být případ pachatele přezkoumán a pokud soud dojde k závěru, že pachatel je stále hrozbou pro společnost, může mu trest odnětí svobody prodloužit až na doživotí.

Dle vyšetřovatele Aleše Stracha, který tento případ vyšetřoval, se jednalo o výjimečný případ vraždy.⁴⁵

Zhodnocení případu

Ačkoliv se v i v dalších případech jiní pachatelé trestných činů obhajovali vyznáváním satanismu, v tomto případě shledává autor práce zajímavé, že tato vražda, nebo minimálně její způsob provedení, byl předem naplánován. Jelikož se našly deníky obou pachatelů, kdy plánovali útok na muže v Německu již před touto vraždou obdobným způsobem. Tenkrát jim ale nevyšel, protože potencionální oběť ujela. Zároveň způsob provedení, a to zejména plánované pití krve v kombinaci s dostupnými informacemi o obou pachatelích, tj. že se oba hlásili k vyznávání satanismu již delší dobu před touto vraždou a přechozím pokusem o vraždu, svědčí o inspiraci satanismem, kdy se nemuselo nutně jednat o rituální způsob provedení vraždy, nýbrž zde satanismus sloužil jako spouštěč nebo záminka. Pakliže by se výpověď o vyznávání satanismu objevila až u soudu ve formě obhajoby, byl by autor práce skeptický, zda se nejedná o pokus změny motivace na duševní chorobu a snahu o zmírnění trestu i vzhledem ke zjištění o psychickém stavu obou pachatelů. Jelikož ale bylo dokázáno, že oba mladíci byli dle jejich slov a výpovědí vychovatelů v ústavu, kde byli mladíci umístěni, vyznavači satanismu již dlouho předtím, můžeme zde mluvit o vraždě motivované satanismem, který svou formou vyznávání vedl k pohnutkám a záminkám, které těmto pachatelům posloužili jako motiv k vraždě.

⁴⁵ Vražda jako rituál. Pražská kriminálka na stopě satanistů | Dvojka. Český rozhlas Dvojka [online]. Copyright © 1997 [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/vrazda-jako-ritual-prazska-kriminalka-na-stope-satanistu-8726953>

Doživotí, deset let. Vrazi pražského taxikáře dostali vysoké tresty. LIDOVKY.CZ [online]. 2014, 28. května 2014 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/svet/nemecti-vrazi-prazskeho-taxikare-dostali-mnohalete-tresty-vezeni.A140528_161347_In_zahranici_oka

Německá policie zadržela mladíky podezřelé z vraždy pražského taxikáře. IDNES.cz [online]. 17. června 2013, 2013 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/mladiky-zadrzeli-v-nemecku-meli-zavrazdit-taxikare-v-praze.A130617_135015_praha-zpravy_bur

Doživotí a deset let. Německý soud potrestal vrahy pražského taxikáře. IDNES.cz [online]. 28. května 2014, 2014 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/soud-nemecky-mladici-vrazda-prazskeho-taxikare.A140528_160202_zahranicni_hro

4. Stigmatizace satanismu

Vzhledem k problematice satanismu je třeba v práci uvést i aspekt případné stigmatizace fenoménu satanismu, který bude v této části charakterizován.

Fenomén satanismu se často vyskytuje popkultuře, zejména v hudebním a filmovém průmyslu, většinou však s negativními konotacemi. Autor práce zastává názor, že v dnešní společnosti je satanismus negativně stigmatizován. Toto tvrzení vychází z výpovědí odborníků na satanismus a jeho vyznavačů. Například používání symbolů, které bychom mohli nazvat okultními je automaticky společností bráno jako satanistická symbolika. Ačkoliv ne vždy jsou tyto znaky spjaty se satanismem, nýbrž mají často jiný význam. Mnohdy tyto znaky pocházejí z pohanské doby, kde byly používány již kelty. Samozřejmě, že význam symbolů se může měnit v čase v návaznosti na to, jak a kým byly využívány.

Příkladem můžeme uvést svastiku (jinak nazývána také hákový kříž), která byla v historii zprofanována nacisty za období druhé světové války a nese s sebou od té doby negativní asociace. Ve společnosti se s ní na první pohled mohou identifikovat jedinci s extremistickými názory, ačkoliv tento symbol byl zaznamenán v historii lidstva již v období pátého tisíciletí před naším letopočtem (malby tohoto symbolu a jeho výraz ve starověkém jazyce Sanskrtu). Pro hinduismus nebo buddhismus může mít také zcela jiný význam, než jaký dnes obecně ve společnosti převládá. Obdobně je to u symbolu pentagramu, jehož význam se měnil v průběhu času a dnes na první pohled evokuje v člověku (neznalém této problematiky) negativní emoce.

Nebezpečnost satanismu je dnes často přeceňována, nejspíše vzhledem k obrazu, jaký je ve společnosti vytvářen ze strany médií, filmového průmyslu nebo hudby. Což je pochopitelné, jelikož dramtizace satanismu vždy lidi fascinovala. Dnešní svět je v určité míře nastaven tak, že lidé vyhledávají dramata a mnohdy čím bizarnější zpráva je, tím je vnímána jako zajímavější. Pakliže se režisér nebo autor knihy inspiroje případem kultu, který se zabýval satanismem a prováděl rituální vraždy, má v podstatě neomezený zdroj kreativního námětu. V dnešní době má například filmový průmysl tendence dramtizace příběhů (založených na skutečných událostech) do takové míry, že se původní námět téměř zcela vytrácí. Co se stigmatizace v hudbě týká, je to zcela přirozené, jelikož v hudbě se vždy

v historii promítala aktuální témata a laicky řečeno. Tím je myšleno, že pokud je ve společnosti poptávka po satanistické tematice nebo jeho projevech, tak dříve či později nějaký autor (byť sám nemusí nutně satanismus vyznávat) vytvoří dílo, které bude populární. K tomu ho může vést vidina finančního zisku, který mu přinese. Pokud by ve společnosti byla poptávka po vyznávání v podstatě čehokoliv, najde se kreativec, který tuto masu potencionálních odběratelů produktu využije a vytvoří pro ni zboží (v jakékoliv formě – filmy, knihy, hudba atd.).

Dalším aspektem negativních konotací, které se k satanismu váží může být jeho obraz vytvářený po staletí křesťanstvím. Tím byl po celou dobu staven do opozice proti všemu dobrému a pozitivnímu, jelikož to bylo potřeba k prosazování křesťanství ve společnosti. Satan byl interpretován jako nepřítel věřících. Ačkoliv původní základy satanismu neměly s křesťanstvím nutně nic společného, byl satanismus příhodně démonizován pro potřeby církve.

Autor práce se domnívá, že původní myšlenky satanismu, mohly vycházet z pohanství a přírodních rituálů a nauk, které byly křesťanstvím postaveny mimo křesťanskou morálku. Křesťanství v mnoha podobách a odnožích hlásá formy odříkání a zdrženlivosti, ty se s myšlenkami satanismu neztotožňují. Po staletích vývoje například evropské společnosti v křesťanské morálce, se těžko mění to, co bylo dogmatické, ačkoliv může být osvěta rozsáhlá.⁴⁶

III. Část

Tato část bakalářské práce obsahuje vybrané rozhovory s osobnostmi, které se pohybovali v problematice satanismu, jejich charakteristiku a rozbor. Jednalo se o Respondenta Karla, Pavla Brndiara a Lindu Dragonari. Tyto osoby byly kompetentní ke komentování fenoménu satanismu. Dále je zde rozebrán pohled veřejnosti na satanismus a dotazníkové šetření pro tuto problematiku, které bylo prováděno na dvou skupinách respondentů.

⁴⁶ Konspirátoři a konspiracisté: Nástin religionistického výkladu tvorby konspiračních teorií. DINGIR. [str. 49 - 51] Praha, 2016(2), ISSN 1212-1371

VOJTÍŠEK, Zdeněk. Antisatanistická panika a současný konspiracismus. Theologická revue. [str. 41-48] 2016, 87 (3), 329-336. ISSN 1211-7617.

5. Rozhovory a jejich rozbor

V této části práci jsou charakterizovány a rozebrány rozhovory s lidmi, kteří se orientují ve fenoménu satanismu. Jedná se o tři rozhovory, z čehož první s respondentem Karlem je autorským rozhovorem pro tuto práci. Zbývající dva rozhovory s Pavlem Brndiarem a Lindou Dragonari jsou již z dřívějších existujících zaznamenané rozhovory.

5.1 Výpověď satanisty

Níže autor práce uvádí charakterizovanou výpověď o osobní zkušenosti respondenta se satanismem. Tato výpověď se odehrála v osobní přítomnosti respondenta 22. února roku 2023 v Praze. Respondent si přál zůstat v anonymitě, pro účely tohoto textu ho autor práce nazval pracovním jménem „Karel“. Charakteristika tohoto rozhovoru slouží autorovi práce jako vhled do problematiky fenoménu satanismu a popisuje pohnutky, které vedou jedince k cestě za vyznáváním satanismu, jeho celé znění je uvedeno v příloze č. 6 této bakalářské práce. Níže je rozhovor stručně charakterizován a rozebrán.

Karel vypověděl, že se o satanismus v dětství příliš aktivně nezajímal, ale dostával se do kontaktu zejména s popkulturou satanismu v hudbě a filmech. Satanismus ho ale fascinoval, protože byl konzumentem stigmatizovaného a dramatizovaného satanismu. Byl vychován jako ateista a ve svém okolí neměl nikoho, kdo by byl nábožensky vyhraněný. V jeho 15 letech, tj. v období jeho střední školy se začal o satanismus zajímat aktivněji, při čemž jeho prvním setkáním s formálním satanismem byla satanská bible Antona Szandora Laveye. Tu si v digitální formě stáhl do mobilního telefonu a studoval ji. Dle jeho slov byla tato bible překvapivě jednoduše pochopitelná a dávala mu smysl. Údajně ji celou poprvé přečetl již za 3 dny. Několikrát ji ještě přečetl a vyvodil z ní, že satanismus v tomto Laveyově pojetí je jakási životní filozofie. Vypověděl, že ihned pochopil satana jako metaforu, což ho překvapilo, jelikož do té doby se setkával pouze s interpretací satana, co by bytosti (nejčastěji zpodobněné kozlem). O satanismu měl do té doby jen zkušenosti s negativními konotacemi, nejspíš utvořené dramatizací tohoto fenoménu ve společnosti, kdy byl satan dáván jako protiklad boha/dobra. Tvrdil, že některé části bible zněly násilně, ale daly se jednoduše pochopit jako metafory. Líbilo se mu Laveyovo smýšlení o křesťanské morálce,

keré byl satanismus opakem. Poté se Karel snažil rozšiřovat své znalosti o satanismu, zejména na internetu. Od té doby prý satanismus chápal pouze jako sebe rozvíjející životní filozofii.

Ve svém okolí nenacházel příliš velké pochopení, když se chtěl o satanismu bavit se svými přáteli. Po určité době se Karel pokusil nalézt sociální skupinu satanistů, ke které by se eventuálně mohl přidat a diskutovat. Většina internetových fór ho zklamala, jelikož na nich našel spíše pozéry než satanisty. Po hledání na internetu uvažoval o vstupu do Prvního Česko-slovenského chrámu církve satanovi a o Satanově komunitě. Nakonec se rozhodl pro satanovu komunitu. K tomu ho vedla údajně přehlednost webových stránek tohoto uskupení a jejich moderní přístup k satanismu. Co by žadatel o členství vyplnil na internetu dotazník, zaplatil členský příspěvek a po přijetí obdržel i členský průkaz s jeho osobním číslem (viz. Příloha práce). Začal s ostatními členy komunikovat přes sociální sítě poté se účastnil tzv. jarního sabatu, kde se členové komunity setkali a hlasovali o organizačních věcech v tomto čerstvě vzniklém uskupení. Setkání se prý účastnilo okolo 30 členů spíše mladšího věku a většina z nich měla obdobně jako on filozofický přístup k satanismu. Karla při dalších setkáních překvapila iniciativa členů, kteří chtěli bojovat za lidská práva, účastnit se protestů a prosazovat liberalismus, což mu sice nevadilo ale nečekal to v tak velké míře. Dle jeho slov se ze setkávání satanistů stávala setkání aktivistů, jak za lidská práva například LGBTQ komunity, tak za práva zvířat. Karel se s odstupem času začal distancovat od této komunity, dle jeho slov převážně kvůli tomu, ustupovala od satanismu. Poté z komunity vystoupil a když zjistil, že Satanova komunita ukončila svou činnost, nebyl prý překvapen. Dodnes se o satanismus zajímá v Laveově pojetí individuálně a tuto zkušenost se skupinovým satanismem vnímá jako mladickou nerozvážnost.

Zhodnocení rozhovoru

Tato bakalářská práce zde rozebírá zkušenost respondenta Karla z pohledu nabytých znalostí o satanismu při zpracování této práce. Karel se začal o Satanismus zajímat nejspíše z důvodu ovlivnění popkulturou a svou roli v tomto procesu jistě hrála i stigmatizace satanismu ve společnosti, která se prolíná napříč kinematografií a hudebním průmyslem. Dalším faktorem

mohl být nízký věk respondenta - nemohl s rozumně vyhodnotit všechny aspekty vyznávání satanismu. Vstup do Satanovi komunity byl nejspíše vhodnou formou vyznávání satanismu, v jeho situaci. Autor práce došel k závěru, že individuální forma vyznávání satanismu může být více nevhodnou, formou vyznávání satanismu - jelikož zde chybí jakási skupinová diskuse a alespoň nějaká forma supervize. Z jeho výpovědi autor usoudil, že Karel vyznával tzv. antimorální nebo filozofický satanismus. Karel chtěl nejspíše setrvat ve stavu diskuse o filozofických aspektech satanismu, spíše než se účastnit protestních akcí. Vzhledem k tomu, že nedlouho po ukončení Karlova zájmu o činnost Satanovi komunity, ukončilo toto uskupení svou činnost, to utváří dojem, že nebyl jediný nespokojený člen této komunity. Tímto by autor práce chtěl poděkovat respondentovi, že se podělil o svou životní zkušenost se satanismem.

Vzhledem k poměrně obtížné situaci se sháněním autentických osobních rozhovorů s osobami, jež jsou spojeny se satanismem nebo mohou mít na satanismus relevantní názor z vědeckého hlediska, se autor této práce rozhodl pro rozbor a charakteristiku 2 již existujících rozhovorů s lidmi, kteří se za satanisty považují. Pro autora práce jsou tyto rozhovory velmi cenným zdrojem informací a vzhledu do problematiky fenoménu satanismus.

5.2 Rozhovor s Pavlem Brndiarem

Tento rozhovor pochází z časopisu Dingir, což je religionistický časopis o současné náboženské scéně v České republice i ve světě, konkrétně se jednalo o článek „Vstupujeme na zapovězená místa (rozhovor s Pavlem Brndiarem)“ v dubnovém vydání časopisu z roku 2019.

Pavel Brndiar (*1975) tvrdí, že je magik, gnostik, mystik, okultista a mistr Prvního Česko-Slovenského Chrámů Církvě Satanovy (dále jen P.ČS.CH.C.S.)

Podle Pavla Brndiara je podoba interpretace satanismu v P.ČS.CH.C.S. plnohodnotná životní filozofie, která se zaměřuje na sebezdokonalování. Při čemž je kladen velký důraz na individualitu, prosazení se a snaha o úspěch a užitečnost ve společnosti. Lidé v dnešní společnosti má problém se orientovat v dnešním

světě a hledají „návod“, podle kterého žít. Náboženství dává prostor k sebeklamu, kdežto v satanismu je důležité sebepoznání i včetně osobních nedokonalostí. Satanismus se snaží o samostatnost a rozvoj osobnosti svých příznivců. Pakliže je člověk nezávislý a silný, nepotřebuje k životu náboženskou oporu.

Většina členů P.ČS.CH.C.S. se nevěnuje magii a nepovažují satana za reálnou bytost, pohled na něj je individuální. Není tedy považován za padlého anděla, jak ho vykládá Bible. Pavel Brndiar zde vykládá svou interpretaci satana jako projev vyšší síly, vesmírnou pozitivní tvořivou energii, hybný přírodní faktor, symbol života, kultury a krásy. Členové P.ČS.CH.C.S. považují satana převážně za symbol intelektuální vzpoury proti pokrytectví ve společnosti, za symbol revolty, která je ovšem neodmyslitelně spojena s odpovědností za vlastní jednání.

Magie je v P.ČS.CH.C.S. vnímána jako soubor činností přispívajících k fyzickému, intelektuálnímu a duchovnímu růstu jednotlivce. Patří sem například různé sportovní aktivity, umělecká činnost, studium filozofických směrů, esoterní výzkum a mystika. Magie zde není pokládána za nadpřirozenou sílu, naopak zde převládá názor, že v budoucnu budou mnohé tzv. magické fenomény vědecky vysvětleny (jako tomu bylo například ve středověku – pozn. autora). V P.ČS.CH.C.S. se magií intenzivně zabývá pouze pětina členů, a není to pro členství nikterak nutné. Praktikuje se zde obřadní magie, živlová magie, evokační magie a spojení s hermetickými disciplínami. Vyskytuje se zde i výzkum vlastního nevědomí, s odkazem na C.G. Junga, který ho nazýval „vytěsněním“. To jsou nevědomé aspekty, jako například vytěsněné tužby, necivilizované pudy nebo mravně pokleslé motivy. Jejich pochopení je esenciální pro osobnost satanisty. Obřadní magie je v P.ČS.CH.C.S. praktikována nejčastěji, při čemž se zde vyskytují v podstatě 2 základní druhy obřadů, a to:

- CEREMONIE – slouží k oslavě přírodních sil a lidského potenciálu, nebo jako povzbuzení a pozvednutí jednotlivce
- SATANSKÉ RITUÁLY – slouží k dosažení konkrétního cíle, dělí se zde na:
 - Iniciační (zasvěcovací)
 - Sezónní
 - Příležitostné
 - Speciální

Tato magie spočívá i v provádění formálního obřadu, který se odehrává na specifickém místě k tomu určeném a ve specifickém čase k tomu určeném. Cílem těchto rituálů je vyvolání emocionální odezvy u účastníků. Nápomocné prostředky zde mohou být například vhodně zvolené vůně, zvuky, barvy a rituální předměty. Jde zde spíše o emocionální akt, intelektuální činnost bývá prováděna před rituály. Čím je pokročilejší magik, tím méně propriét k obřadu potřebuje, může si případně vystačit pouze s vlastní imaginací a vůlí.

V P.ČS.CH.C.S. probíhá od roku 2008 tzv. magický výcvik pro členy chrámu, zahrnuje i různé hermetické disciplíny, snaží se zde magii co nejvíce zjednodušit a při tom zachovat její funkčnost. Členové chrámu se zde snaží vytvářet i rituály nové. Vyučuje se zde také lidové čarodějnictví a mysticismus. Nejprve se vyučuje teoretická rovina, která trvá nejméně rok a patří sem například studium tarokových karet a meditace. Až poté se pozvolně začíná s praxí, například na poli astrologie. Vrcholem tohoto studia je pak tzv. tvorba a oživení Daemonia, jedná se o duchovní proces, který probíhá až po dokončení pětiletého magického výcviku a trvá celý rok života. Podrobnosti procesu jsou tajemstvím chrámu.⁴⁷

Autor práce shledává tento rozhovor velmi cenným zdrojem informací, jelikož nám dává náhled do dle autora nejznámější a největší satanistické skupiny/církve v České republice. Pavel Brndiar jakožto jeden z hlavních představitelů této církve poskytl relevantní výpověď jak k fenoménu satanismu, tak k fungování P.ČS.CH.C.S. Autor práce je zejména překvapen zjištěním, že dle Pavla Brndiara většina členů tohoto uskupení tíhne spíše k filozofickému satanismu, nikoliv k tzv. tvrdému satanismu. Shledává s podivem délku duchovního procesu studia člena této církve, která může být delší než 6 let. Zároveň je pro autora práce zajímavé vyjádření ohledně provádění rituálů, kdy má být efekt na účastníky převážně v emocionální rovině - to dle může svědčit o různorodém pochopení satanismu jednotlivými členy, jelikož každá osoba může mít z rituálu individuální prožitek a tím pádem i rozličnou zkušenost, která je nejspíše nepřenositelná. To částečně vysvětluje situace, kdy se lidé během rituálů

⁴⁷ Vstupujeme na zapovězená místa: Rozhovor s Pavlem Brndiarem. DINGIR. Praha 2019, 22.(4), s 136 - 138.

nebo obecně vyznávání satanismu záměrně dostávají do stavů způsobených psychotropními látkami, jelikož tyto látky upravují vnímání reality z hlediska prožívání jedince, tudíž mohl být tento prožitek zesílen.

5.3 Rozhovor s Lindou Dragonari

Pro autora práce byl dalším cenným rozhovorem tento, jež provedl student Policejní akademie ČR v Praze, během zpracovávání seminární práce na téma Sekty a náboženská hnutí: satanismus, v předmětu Sociální deviace. Tento rozhovor proběhl roku 2010 v Praze a je ve formě videozáznamu, včetně zvukové stopy zaznamenan pro studijní účely. Poskytuje mnoho zajímavých informací jak o P.ČS.CH.C.S., tak o satanismu jako takovém z pohledu zpovídáné osoby. Byl uskutečněn na základě předem stanoveného scénáře pro interview. Soubor se záznamem tohoto rozhovoru se nachází v příloze č. 7 této bakalářské práce.

Linda Ileana Dragonari (*1979) na konci 90. let začala studovat psychosociální vědy a religionistiku na teologické fakultě. Považuje se za čarodějku, vědmu a léčitelku. Je jednou z mála představitelk cest tradičního čarodějnictví. V dnešní době je kněžkou Vlčího kultu vyznávajících stará božstva předkřesťanské Evropy. V době rozhovoru v roce 2010 byla členkou Prvního Česko-Slovenského Chrámu Církve Satanovy.

Linda Dragonari uvádí, že P.ČS.CH.C.S. není de facto sektou, protože zde jakožto správní orgán funguje tzv. „rada třinácti“, tj. rada 13 představitelů církve, která rozhoduje o organizačních věcech.

V satanismu se údajně prosazuje vlastní zodpovědnost sama za sebe, svoboda, otevřenost, upřímnost, individualita a vlastní rozvoj. Dále také toleranci k jiným náboženstvím a spiritualitě. To je způsobeno také tím, že satanismus není dogmatický. Oba tyto aspekty nejspíše vysvětlují, proč se v poslední době k satanismu hlásí lidé spíše mladšího věku, kteří hledají svobodu a možnost vyjádření. Většina jedinců se k satanismu hlásí individuálně, neradi se sdružují.

V rozhovoru se dále uvádí, že satanismus je stigmatizován ve společnosti, a to především popkulturou, která se okolo něj vytvořila za posledních několik desítek let. Kdy je zejména v USA dramatizován pro potřeby filmového průmyslu.⁴⁸

Pro tuto problematiku je zpovídaná osoba zajímavý respondent, jelikož se Linda Dragonari věnovala kromě laického vyznávání satanismu také odbornému zkoumání religionistiky a psychosociálních věd na vysoké škole, což její výpovědi dle autora přikládá větší váhu, než kdyby se jednalo o výpověď vyznavače satanismu, jež má o religionistice a psychologii pouze pasivní znalosti. Argumentace, že P.ČS.CH.C.S. není sektou, jelikož má správní orgán, tzv. radu třinácti není dle autora práce příliš vypovídající, jelikož určitou formu hierarchie a organizačního členění jsme mohli v historii pozorovat u mnoha sekt. Možná by se jevil vhodnější argument svobodného rozhodování členů a demokratického přístupu vedení. Z rozhovoru vyplývá, že satanismu je atraktivní pro mladé lidi, zejména z důvodu jeho proměnlivosti v čase.

Souhrnně nad rozhovory

Pro pochopení fenoménu satanismu jsou tyto rozhovory velmi cenné, jelikož se jedná o vhled do zkoumané problematiky. Poskytly velké množství relevantních informací, a ačkoliv jsou pouze dva z nich z prostředí Prvního Československého chrámu církve satanovi, lze z nich usuzovat o smýšlení satanismu u většiny členů tohoto chrámu, které se dle autora vyvíjí s dobou a satan v něm převážně představuje metaforu, nikoliv bytost.

⁴⁸ Rozhovor s Lindou Dragonari - Seminární práce PAČR v předmětu sociální deviace: Sekty a náboženská hnutí [dokumentární snímek]. Zlonínwood. Praha, 2010

6. Satanismus a veřejnost

V rámci řešené problematiky satanismu je nezbytné se zabývat i otázkou vnímání satanismu veřejností, vzhledem k tomu, že samotný satanismus je veřejností vnímán i hodnocen dle různých rovin poznání.

Pro získání a doplnění informací, jak je nebo může být vnímán satanismus veřejností, bylo realizováno dotazníkové šetření ve dvou podobách, jehož cílem, bylo zjištění názorů na obecné otázky týkající se satanismu. Ty byly operacionalizovány do formy konkrétních okruhů.

Na základě operacionalizace uvedených okruhů byl vytvořen dotazník, který je přílohou této práce.

Operacionalizace tematických okruhů zkoumání

V rámci dotazníkové šetření respondentům byly pokládány otázky, které jsou níže interpretovány jako tematické okruhy

Respondenti byli dotazováni na to, kde se setkali se satanismem. Na výběr měli možnosti – film, knihy, zpravodajství, ve společnosti, na sociálních sítích nebo volnou doplňovací odpověď. Tímto okruhem se autor snažil zjistit, která forma dosahu satanismu je nejběžnější, zda se jedná spíše o formu kinematografickou, tj. většinou dramatinovanou nebo ve zpravodajství, což by naznačovalo probírání fenoménu satanismus ve veřejném prostoru. V knižní podobě se se satanismem může respondent setkat jak v podobě dramatinované, myšlena beletrie atd., tak ve formě naučné četby či snad vzdělávacích děl. Sociální sítě dávají prostor pro všechny tyto formy zveřejňování obsahu. V poslední možnosti volné odpovědi se jedná o autorovu zvědavost, jelikož zde může respondent vyjádřit svou zkušenost.

Dále se respondenti vyjadřovali tomu, jakou osobnost z uvedených možností by označili za představitele satanismu. Možnosti byly – Anton Szandor LaVey, Michael Aquin, Jiří Valter, Charles Manson, Marylin Manson, Nevím a volná otevřená doplňovací odpověď. Jména jsou důkladně autorem práce vybrána, většinou se jedná o osobnosti, které jsou se satanismem spjaty, buď to jako tvůrci satanistické literatury a dalších materiálů – Anton Szandor LaVey, Michael Aquin, Jiří Valter. A poté jsou zde dvě jména,

jež jsou mediálně známá, avšak se satanismem nemají tolik společného - jedná se o amerického zpěváka Marylina Mansona, jehož některé texty by se daly za satanistické s nadsázkou považovat a Charlese Mansona, vůdce americké sekty Rodina, která má na svědomí několik vražd - nejednalo se nutně o satanistu, ačkoliv v mediálním prostoru byl tento případ jako satanistický prezentován.

Dotazovaní měli možnost se vyjádřit k tomu, zda si myslí, že je satanismus násilný. Na výběr měli respondenti škálu možností – Ano, Spíše ano, Neumím posoudit, Spíše ne, Ne. Touto otázkou chtěl autor práce zjistit, do jaké míry může být veřejné mínění o satanismu ovlivněno popkulturou nebo stigmatizací satanismu ve společnosti.

Poté se respondenti vyjadřovali k otázce, zda si myslí, že je satanismus stigmatizován nebo očeňován ve společnosti. Touto otázkou autor práce zkoumal mimo jiné odbornou osvětu o satanismu ve společnosti.

Respondenti byly dotazováni, zda se setkali s kriminalitou inspirovanou satanismem (například ve zpravodajství). Respondenti měli na výběr možnosti – Ano, Ne a volnou otevřenou doplňovací odpověď. Tato otázka je pro autora práce obzvláště důležitá, jelikož se zde přímo dotazuje na specifický aspekt satanismu. Nejzajímavější pro autora práce mohou v tomto případě být odpovědi individuálně dopsané.

V dalším okruhu měli respondenti možnost se vyjádřit, zda si myslí, že je kriminalita způsobená satanismem častá. Tato otázka souvisí ve velké míře s otázkou předchozí. Na výběr měli respondenti možnosti – Ano, Ne a Neumím posoudit. Odpovědi na tuto otázku mohou odrážet prostředí, ve kterém se respondenti vyskytují, stejně tak, jako zkreslený pohled veřejnosti na satanismus skrze jeho stigmatizaci.

Další tematický okruh byl pro autora důležitý z důvodu poznání veřejného mínění ohledně definice vyznavače satanismu. Názor na tuto otázku je silně individuální, autor práce pokládal za důležité se na ni zeptat. Respondenti v ní byli dotazováni, kdo je podle nich satanista. Měli na výběr mezi 3 možnostmi – Člověk vyznávající satanismus (individuálně), Člověk registrován v satanistickém uskupení/církvi a Obojí.

V dalším okruhu se respondenti vyjadřovali k tomu, co nebo kdo si myslí, že je satan. Vybírat mohli mezi 3 možnostmi – Bytost, Symbol/ideologie a Obojí.

Tato otázka je pro autora důležitá z hlediska pochopení smýšlení o podobě satanismu z pohledu veřejnosti. Odpověď na tuto otázku celkem dobře identifikuje formu poznání nebo smýšlení o satanismu jako o náboženství/filozofii.

Dále byly respondenti dotazováni na jejich názor, zda si myslí, že mají satanisté sklon k páchání kriminality. Na výběr měly respondenti škálu možností – Ano, Spíše ano, Neumím posoudit, Spíše ne, Ne. Touto otázkou chtěl autor práce pochopit, v jakých souvislostech smýšlí veřejnost o satanistech - zda se jedná spíše o negativní nebo pozitivní asociace.

Respondenti měli možnost se vyjádřit formou volné otevřené doplňovací odpovědi – v jaké zemi se dle nich vyskytuje nejvíce satanistů. Tato otázka může odrážet jednak hlubší znalosti o satanismu nebo zároveň zkreslený pohled vytvořený mediálním prostředím (ve kterém se respondenti pohybují).

Respondenti se také vyjadřovali k tomu, zda považují satanismus za hrozbu pro společnost. Je to jedna z páteřních otázek této bakalářské práce, autor sám se na tuto otázku snaží v práci odpovědět rozsáhlým výzkumem celého fenoménu satanismu a pochopením všech jeho aspektů. Na výběr mají respondenti škálu možností – Ano, Spíše ano, Neumím posoudit, Spíše ne, Ne.

V tomto dalším okruhu měli respondenti možnost se vyjádřit k tomu, zda je dle nich satanismus spjat výlučně s existencí křesťanství. Na výběr zde mají dotazovaní 3 možnosti – Ano, Ne, Neumím posoudit. Tato otázka zkoumá názor veřejnosti na původ satanismu, jelikož dle názoru některých lidí existuje satanismus pouze jako opora/protiklad křesťanství.

Dotazovaní se vyjadřovaly k tomu, jaký symbol z možností je podle respondentů nejvýstižnější pro satanismus. Měli na výběr 5 možností - Pentagram, Obrácený kříž, Hlavu kozla, Číslo 666 a volnou otevřenou doplňovací odpověď. Všechny tyto symboly se satanismem pojí. Autora zajímá, v jaké míře jsou jednotlivé symboly zprofanované, ať už je to znalostí satanismu nebo stigmatizací, či snad dramatickým ztvárněním satanismu v popkultuře. V poslední možnosti, kdy respondent může doplnit individuální odpověď, autora práce zejména zajímá, jaká další symbolika se k satanismu dle veřejného mínění váže.

Poté respondenti určili v šetření jejich věk a pohlaví, aby bylo pro autora práce možné identifikovat sociologickou skladbu respondentů a eventuálně aby bylo možné porovnat mezi sebou různé věkové kategorie a pohlaví.

U otázky pohlaví je kromě tradičního výběru ženy a muže i možnost „jiné“, jelikož autora práce zajímá, zda se nějaká část respondentů identifikuje jinak. Výsledky dotazníkového šetření byly zpracovány v aplikaci Microsoft Excel 2023.

V první části byly významnou oporou informace získané z prostředí sociálních sítí. První šetření proběhlo elektronickou formou prostřednictvím formuláře Google Forms zveřejněným na sociální síti Facebook, od 17.3.2022 do 3.4.2022. Na dotazník odpovědělo 83 osob, ve věku od 15 do 67 let.⁴⁹ Internetová podoba sběru dat umožňuje širší pohled různých respondentů podle jejich sociodemografických charakteristik. Vzor tohoto dotazníku se nachází v příloze č. 8 této bakalářské práce.

V následném období od 21.2.2023 do 1.3. 2023 bylo realizováno druhé dotazníkové šetření v prostředí vysoké školy univerzitního typu. Tentokrát se jednalo o jednotnější vzorek respondentů, jelikož dotazník s obdobnými otázkami jako jeho přechozí verze byl v tištěné formě předkládán náhodným studentům vysoké školy. Tentokrát na dotazník odpovědělo 56 respondentů ve věku od 19 do 23 let. Formulář tohoto dotazníku je uveden v příloze č. 9 této bakalářské práce.

6.1 Výsledky dotazníkového šetření z roku 2022

Zde jsou interpretovány a rozepsány výsledky dotazníkového šetření v procentuálním zastoupení odpovědí.

N = 83

Ze zjištěných údajů vychází že věkový průměr respondentů byl 29,8 let. Z dotazovaných bylo 53,7 % žen a 46,3 % mužů.

Nejčastější setkání s fenoménem satanismus bylo ve filmu, kde se s ním setkala 74,7 % ze všech respondentů, poté na sociálních sítích 37,3 %, v knihách 36,1 %, ve společnosti 31,3 %, ve zpravodajství 22,9 %, v hudbě 2,2 % a poté po 1,2 % v hrách, v Norsku a ve škole.

⁴⁹ Satanismus: Dotazník Google forms. [online] [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: https://docs.google.com/forms/d/1webf_Z-QCVtmmXzCnDczMljA-R1HGblvLpS9hgT7a0/edit

Za představitele satanismu byl nejčastěji označen Marilyn Manson 16 %, Anton Szandor LaVey 12,3 %, Charles Manson 12,3 %, Michael Aquin 2,5 %, Jiří Valter 2,5 %. Zbytek odpovědí u této otázky byl formou „Nevím“.

V názoru na to, zda je satanismus násilný vypověděly respondenti, že Spíše ano 42,2 %, Ano 19,3 %, Spíše ne 10,8 %, Ne 4,8 %. Zbytek respondentů neuměl tuto otázku posoudit.

V názoru na to, zda je satanismus stigmatizován/očerňován ve společnosti vypověděly respondenti že Spíše ano 34,9 %, Ano 31,3 %, Spíše ne 10,8 %, Ne 8,4 %. Zbytek respondentů neuměl tuto otázku posoudit.

Ve svém životě se 50,6 % dotazovaných setkalo s kriminalitou inspirovanou satanismem (například ve zpravodajství), zatím co 49,4 % se s ničím takovým nesešlo.

Z dotazovaných si 56,6 % myslí, že kriminalita způsobená satanismem není častá, pouze 7,2 % si myslí, že je a zbytek respondentů neuměl tuto otázku posoudit.

Jako satanistu označilo 59,8 % respondentů jako člověka vyznávajícího satanismus individuálně i registrovaného v satanistickém uskupení nebo církvi, ve 35,4 % jako člověka vyznávající satanismus individuálně a pouze 4,9 % dotazovaných jej označilo jako člověka registrovaného v satanistickém uskupení nebo církvi.

Většina z dotazovaných, to jest 55,4 % si myslí, že satan je symbol nebo Ideologie, 34,9 % o něm smýšlí jako o bytosti i symbolu nebo ideologii zároveň a 9,6 % jej považuje za bytost.

Názor respondentů, zda si myslí, že mají satanisté sklon k páchání kriminality je takový, že Spíše ano ve 31,3 %, Spíše ne v 15,7 %, jednoznačně Ano v 10,8 %, a jednoznačně si to nemyslí 4,8 % z dotazovaných. Zbytek respondentů neuměl tuto otázku posoudit.

Podle respondentů se nejvíce satanistů vyskytuje ve Spojených státech amerických, a to podle názoru 68,2 % respondentů.

V názoru na to, zda je satanismus hrozba pro společnost si 31,3 % respondentů myslí, že Spíše není, 25,3 % že Spíše je, zároveň 25,3 % neumělo tuto otázku posoudit, 10,8 % si myslí, že jednoznačně Ano a 7,2 % že jednoznačně Ne.

Z dotazovaných si 48,2 % myslí, že satanismus je spjat výlučně s existencí křesťanství, tento názor vyvrátilo pouze ne 31,1 % dotázaných, a 20,5 % to neumělo posoudit.

Při výběru ze symbolů nejmýstižnějších pro satanismus vybraly respondenti Pentagram ve 42,7 %, číslo 666 v 19,5 %, hlavu kozla v 17,1 %, obrácený kříž v 15,9 %, bafomet pouze v 1,2 %, pentagram i obrácený kříž zároveň označilo 1,2 % dotazovaných a všechny uvedené symboly 2,2 % respondentů.

Souhrnně nad výsledky šetření z roku 2022

Z tohoto dotazníkového šetření vyplývá, že většina respondentů se setkávala s fenoménem satanismu ve filmu, na sociálních sítích, v knihách nebo ve zpravodajství. Za představitele satanismu by většina respondentů označila zpěváka Marylina Mansona. Většina respondentů si myslí, že satanismus je násilný a zároveň stigmatizován ve společnosti, při čemž více než polovina respondentů se setkala s kriminalitou inspirovanou satanismem. Nicméně si většina respondentů myslí, že kriminality způsobená satanismem není častá. Z odpovědí vyplývá, že satanisté mají sklon k páchání kriminality. Většina respondentů označuje jako satanistu člověka vyznávajícího satanismus individuálně i člověka registrovaného v satanistickém uskupení/církvi. Nadpoloviční většina respondentů si myslí, že satan je symbol a ideologie. Většina respondentů se shodla, že nejvíce satanistů se nachází v USA. Jako nejmýstižnější symbol satanismu vybrali respondenti pentagram a poté číslo 666. Z uvedených odpovědí si většina respondentů myslí, že satanismus je výlučně spjat s existencí křesťanství. Paradoxně se nadpoloviční většina respondentů shodla, že satanismus není hrozba pro společnost.

6.2 Výsledky dotazníkového šetření z roku 2023

Zde jsou interpretovány a rozepsány výsledky dotazníkového šetření v procentuálním zastoupení odpovědí.

N = 56

Ze zjištěných údajů vychází že věkový průměr respondentů byl 20,27 let. Z dotazovaných bylo 57 % mužů a 43 % žen.

Nejčastější setkání s fenoménem satanismu bylo u respondentů ve filmu v 39 %, poté na sociálních sítích ve 24 %, ve zpravodajství, v knihách v 9 %, ve společnosti v 7 %, ve škole pouze ve 2 % a poté po 1 % na internetu a v počítačových hrách, zbytek respondentů na tuto otázku neodpověděl.

Za představitele satanismu byl respondenty nejčastěji označen Anton Szandor LaVey ve 35 %, ve 20 % Charles Manson, v 10 % Marylin Manson, ve 2 % byla doplněna možnost Ozzy Osbourne. Zbytek respondentů neuměl na tuto otázku odpovědět.

V názoru na to, zda je satanismus násilný vypověděly respondenti že, Spíše ano ve 36 %, Spíše ne v 18 %, Ano v 7 % a že není násilný pouze ve 2 %. Zbytek respondentů neuměl tuto otázku posoudit.

V názoru na to, zda je satanismus stigmatizován/očerňován ve společnosti vypověděly respondenti, že Spíše je ve 46 %, jednoznačně je ve 29 %, Spíše není ve 3 %, jednoznačně není pouze ve 2 %. Zbytek respondentů neuměl tuto otázku posoudit.

Ve svém životě se 52 % dotazovaných setkala s kriminalitou inspirovanou satanismem (například ve zpravodajství), zatím co 48 % z nich se s ničím takovým nesesetkalo.

Z dotazovaných si 64 % myslí, že kriminalita způsobená satanismem není častá, pouze 4 % z dotazovaných si myslí, že je častá a zbytek respondentů neuměl tuto otázku posoudit.

Jako satanistu označilo 59 % respondentů člověka vyznávajícího satanismus individuálně a zároveň i registrovaného v satanistickém uskupení nebo církvi. Ve 36 % jako člověka vyznávající satanismus pouze individuálně a jenom 5 % dotazovaných jej označilo jako člověka registrovaného v satanistickém uskupení nebo církvi.

Velká část z dotazovaných, to jest 50 % si myslí, že satan je symbol nebo ideologie, 38 % o něm smýšlí jako o bytosti i symbolu nebo ideologii zároveň a 12 % jej považuje pouze za bytost.

Názor respondentů, zda si myslí, že mají satanisté sklon k páchání kriminality je takový, že spíše nemají ve 33 % a spíše mají ve 21 %. Zbytek respondentů neuměl tuto otázku posoudit.

Podle respondentů se nejvíce satanistů vyskytuje ve Spojených státech amerických, a to podle názoru většiny, tj. 82 % respondentů. Pouhá 4 % si myslí, že v Mexiku a 4 % v Itálii. Poté po 2 % odpovědí doplnili respondenti možnosti - Japonsko, Českou republiku, Ghanu, Rumunsko a Německo.

V názoru na to, zda je satanismus hrozba pro společnost si 34 % respondentů myslí, že spíše není, 18 % že spíše je, 13 % si myslí, že jednoznačně není pouze 5 % si myslí, že jednoznačně je hrozba pro společnost.

Z dotazovaných si 57 % myslí, že satanismus je spjat výlučně s existencí křesťanství, tento názor vyvrátilo pouze ne 27 % dotázaných, a zbytek respondentů to neuměl posoudit.

Při výběru ze symbolů nejvýstižnějších pro satanismus vybraly respondenti jako nejvýstižnější Pentagram v 53 % odpovědí, poté obrácený kříž v 19 %, hlavu kozla v 18 % a číslo 666 pouze v 10 %.

Souhrnně nad výsledky šetření z roku 2023

Z tohoto dotazníkového šetření vyplývá, že většina respondentů se setkávala s fenoménem satanismu ve filmu a na sociálních sítích. Za představitele satanismu většina respondentů označila Antona Szandora Laveye. Většina respondentů si myslí, že satanismus je spíše násilný a zároveň stigmatizován ve společnosti. Více než polovina respondentů se setkala s kriminalitou inspirovanou satanismem, ačkoliv si myslí, že kriminality způsobená satanismem není častá. Také si většina respondentů myslí, že satanisté nemají sklon k páchání kriminality. Dotazovaní označili jako satanismu člověka vyznávajícího satanismus individuálně a zároveň i registrovaného v satanistickém uskupení nebo církvi. Většina respondentů si myslí, že satan je symbol a ideologie. Většina, tj. více než tři čtvrtě respondentů se shodlo, že nejvíce

satanistů se nachází v USA. Jako nejvýstižnější symbol satanismu vybrali respondenti pentagram. Z uvedených odpovědí vyplývá, že si nadpoloviční většina respondentů myslí, že satanismus je výlučně spjat s existencí křesťanství. Paradoxně se většina respondentů shodla, že satanismus není hrozba pro společnost.

6.3 Porovnání výsledků obou dotazníkových šetření

V této části práce jsou uvedeny rozdíly v odpovědích respondentů mezi prvním a druhým dotazníkovým šetřením. Za významný rozdíl v odpovědích lze považovat procentuální rozdíly vyšší než 10 procent.

V případě prvního dotazníkového šetření byl průměrný věk respondentů 29,8 let, zatímco ve druhém dotazníkovém šetření byl průměrný věk 20,27 let. Tento fakt je nejspíše způsoben, tím, že první šetření probíhalo na sociálních sítích, kde jej mohl hodnotit kdokoliv s přístupem k němu. Avšak druhé šetření proběhlo na vysoké škole, kde jej vyplňovali studenti, jejichž věkový rozsah je užší.

Jako nejvýraznější představitel satanismu byl v prvním šetření označen Marilyn Manson a ve druhém Anton Szandor Lavey, to svědčí o větší znalosti satanismu ze strany studentů – Marilyn Manson je na rozdíl od Antona Szandora Laveye spíše protagonista v hudební popkultuře. V prvním šetření se přes 60 % dotazovaných shodlo, že satanismus spíše násilný, kdežto ve druhém šetření si to myslelo pouze 43 % respondentů, to je opět nejspíš důkazem o větší znalosti problematiky satanismu ze strany studentů. To, že satanismus je ve společnosti stigmatizován odmítlo v prvním šetření 19,2 % respondentů, v druhém šetření to odmítlo pouze 5 % dotazovaných studentů. Většina odpovědí respondentů z prvního šetření tj. 42 % naznačuje, že satanisté mají sklon k páčání kriminality, ve druhém šetření si to myslelo pouze 21 % dotazovaných studentů. Ve zbylých okruzích se odpovědi víceméně shodovaly.

Z těchto rozdílů nejspíše vyplývá, že ve druhém šetření, které proběhlo na vysoké škole, odpovídaly respondenti s větším množstvím znalostí o problematice satanismu než v prvním šetření.

Závěr

Tato bakalářská práce odpovídá na otázku, zda a do jaké míry je satanismus nebezpečný pro společnost v prostředí České republiky. A také jak je vnímán fenomén satanismu veřejností.

Kontext kriminality inspirované satanismem je jen velmi těžko zachytitelný, vzhledem k nejednoznačnosti tohoto fenoménu. V případech, kdy pachatel uvádí jako motivační faktor satanismus jako obhajobu kriminálního chování, může být v tomto kontextu považován veřejností za nebezpečný. Avšak v takovém případě se většinou nejedná o běžný případ vyznávání satanismu, nýbrž pouze o touhu se zviditelnit nebo omlouvat kriminální chování, při čemž satanismus zde může působit jen jako zástěrka. Kromě těchto případů můžeme konstatovat, že běžný vyznavač LaVeyova satanismu není ve své podstatě pro společnost nebezpečný, což vyplynulo i z rozhovorů s osobami pohybujícími se v prostředí satanistických uskupení.

Člověk vyznávající satanismus se ve většině případů snaží o duchovní a osobnostní seberozvoj, který není souladu s kriminálním chováním, to je dokonce satanisty většinou odsuzováno.

V České republice je zaznamenán pouze jediný případ, tj. vražda taxikáře v roce 2013, který by se dal označit jako motivovaný satanismem, a ani ten není jednoznačný a nebyl ani souzen v České republice, nýbrž v Německu. Ostatní kriminalita potencionálně spojovaná se satanismem v České republice je pouze v rovině vandalismu (například sprejerství okultních symbolů na veřejných prostranstvích), ta ale nemá se skutečným satanismem, co dočinění. Okultně inspirovaná kriminalita je spíše zaznamenaná v zahraničí, zejména ve Spojených státech amerických, tu se autor snažil podrobněji zkoumat a kontaktoval Federální úřad pro vyšetřování (FBI) v USA, s žádostí o poskytnutí informací o okultní kriminalitě.

Výsledky dotazníkových šetření zaměřených na otázky satanismu naznačují, že veřejnost má poněkud zkreslené představ o satanismu jako takovém a spíše si všímá stránek násilné rituality, což potvrzuje převažující negativní stigmatizaci satanismu. Ta je způsobena zejména popkulturou a dlouhodobým působením křesťanské církve.

I z tohoto důvodu může být satanismus použit jako zdůvodnění kriminálního chování, například obhajoba pachatele tzv. posednutím satanem, při kterém například nevědomě vraždil. Problematika satanismu by měla být i nadále zkoumána, minimálně kvůli osvětě veřejnosti.

Na závěr je možné konstatovat, že předložená práce splnila cíl stanovený zadáním.

Seznam použité literatury

- 1) Zákon č. 372/2011 Sb., Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) v platném znění
- 2) Zákon č. 89/2012 Sb., Zákon občanský zákoník v platném znění
- 3) Zákon č. 325/1999 Sb., Zákon o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu) v platném znění
- 4) Zákon č. 561/2004 Sb., Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění
- 5) Zákon č. 169/1999 Sb., Zákon o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění
- 6) MOTEJL, Otakar. Vězeňství. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2010. strany 91, 212-215. Stanoviska (Kancelář veřejného ochránce práv). ISBN 978-80-7357-606-6.
- 7) Rezoluce OSN - A/RES/36/55
- 8) VESELÝ, Josef. Satanismus : historie, ideologie, současná praxe, česká satanistická scéna. Praha : Vodnář, 2003. ISBN: 80-86226-42-5
- 9) Zákon č. 3/2002 Sb., Zákon o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech) v platném znění
- 10) VOJTÍŠEK, Zdeněk - Netradiční náboženství u nás, DINGIR 1. vyd. Praha, 1998., ISBN 809025280X
- 11) MÜHLPACHR, Pavel. Sociální patologie. Brno: Masarykova univerzita, 2001. ISBN 80-210-511-5
- 12) CANTELMÍ, Tonino a CACACE, Cristina. Černá kniha satanismu : psychosociální aspekty vlivu na mladou generaci. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2007. ISBN: 978-80-7195-220-6
- 13) TELCOVÁ, Jana a kol. Nebezpečí sekt / Roman Blažek, Vratislav Pokorný. Brno : Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2002. ISBN: 80-86568-07-5
- 14) LYONS, Arthur. Satan tě chce: Uctívání ďábla a jeho sekty v Americe. 1. vyd. Brno : Nakl. Tomáše Janečka, 1995. ISBN: 80-85880-05-9

- 15) Anton Szandor LaVey - Satanistická bible, 1969, REFLEX - 1991, ISBN: 80-900857-2-5
- 16) Konspirátoři a konspiracisté: Nástin religionistického výkladu tvorby konspiračních teorií. DINGIR. Praha, 2016(2), ISSN 1212-1371
- 17) VOJTÍŠEK, Zdeněk. Anti satanistická panika a současný konspiracismus. Theologická revue. 2016, 87 (3), 329-336. ISSN 1211-7617.
- 18) Vstupujeme na zapovězená místa: Rozhovor s Pavlem Brndiarem. DINGIR. Praha 2019, 22.(4),

Elektronické zdroje

- 1) 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 03.04.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2#hlava2>
- 2) 3/2002 Sb. Zákon o církvích a náboženských společnostech. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 03.04.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-3>
- 3) Všeobecná deklarace lidských práv. Amnesty International Česká republika [online]. Copyright © Amnesty International Česká republika [cit. 07.03.2023]. Dostupné z: <https://www.amnesty.cz/hnuti/zakladni-dokumenty-k-lidskym-pravum/vseobecna-deklarace-lidskych-prav>
- 4) International Covenant on Civil and Political Rights | OHCHR. Redirecting to https://www.ohchr.org/en/ohchr_homepage [cit. 22.3.2023] [online]. Dostupné z: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights>
- 5) 209/1992 Sb. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokoly k ní. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 03.04.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-209>
- 6) Společné rysy islámu, křesťanství a judaismu - Encyklopedie migrace [citace 11.11.2021] [online]. Dostupné z:

- <https://www.encyclopediaofmigration.org/spolecne-rysy-islam-u-krestanstvi-judaismu/>
- 7) Okultismus – Sociologická encyklopedie. 2017, Zdeněk R. Nešpor [cit. 27.02.2023] [online]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Okultismus>
 - 8) Petrovy kameny, nejznámější místo čarodějnických sabatů - Novinky. [online]. Copyright © 2003 [cit. 27.02.2023]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/vase-zpravy-petrovy-kameny-nejznamejsi-misto-carodejnicky-ch-sabatu-40174272>
 - 9) Summa teologická I.část | <http://www.cormierop.cz>. BL.HYACINT MARIA CORMIER OP | <http://www.cormierop.cz> [online] [citace 11.11.2021]. Dostupné z: <http://www.cormierop.cz/Summa-teologicka-lcast.html>
 - 10) Kriminalita – Sociologická encyklopedie. Zdeněk R. Nešpor. 2018 [cit. 7.3.2023] [online]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Kriminalita>
 - 11) 66 otázek a odpovědí – Církev Satanova. Církev Satanova – první československý chrám církve Satanovy [online]. Copyright © Copyright 2019. Všechna práva vyhrazena. [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: <http://cirkev Satanova.cz/66-otazek-a-odpovedi/>
 - 12) Bible Svata Nový zákon - Zjevení Janovo / Revelation 13: . Wordproject: The Holy Bible International - in the major languages of the world [cit. 08.03.2023] [online]. Dostupné z: <https://www.wordproject.org/bibles/cz/66/13.htm#0>
 - 13) Tajná společenství Copyright © 2021 eStránky.cz [cit. 17.11.2021] [online]. Dostupné z: <https://paranormal-activity2.estranky.cz/clanky/tajna-spolecenstvi---ritualy--pri-kterych-tece-krev-.html>
 - 14) Church of Satan | American movement | Britannica. Encyclopedia Britannica | Britannica [online]. Copyright © Typhoonski [cit. 17.11.2021]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Church-of-Satan>
 - 15) Church of Satan History: The Church of Satan [online]. [cit. 2023-03-06]. Dostupné z: <https://www.churchofsatan.com/cos-church-of-satan/>
 - 16) Před 50 lety byl odsouzen Charles Manson: Vůdce sekty, vrah, co nezabíjel, a miláček popkultury | Reflex.cz. Reflex.cz - Komentáře, zprávy, výrazné autorské fotografie [online]. Copyright © 2001 [cit. 17.11.2021]. Dostupné z:

<https://www.reflex.cz/clanek/profil/96930/pred-50-lety-byl-odsouzen-charles-manson-vudce-sekty-vrah-co-nezabijel-a-milacek-popkultury.html>

- 17) Anton Szandor LaVey založil Církev Satanovu a napsal Satanskou Bibli. Byl znám jako Černý papež – G.cz. G.cz – Internetový magazín bez zábran [online]. Copyright © 2015 [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: <https://g.cz/anton-szandor-lavey-zalozil-cirkev-satanovu-a-napsal-satanskou-bibli-byl-znam-jako-cerny-papez/>
- 18) Jiří BigBoss Valter - Vzpomínky na hovno: Dokumentární film. 2018. Česko: SHINDY PRODUCTIONS, 2018. [cit. 28.02.2023] [online]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=1e-CI3TUMP0>
- 19) BigBoss: Kdo je úspěšný, je satanista - Brněnský deník. Brněnský deník - informace, které jsou vám nejbliž [online]. Copyright © [cit. 28.02.2023]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/serialy/bigboss-kdo-je-uspesny-je-satanista20080428.html>
- 20) Satanské svátky - viva gothic. Domovská stránka - viva gothic [online] [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: <https://erinye.jex.cz/menu/satanismus/satanske-svatky>
- 21) Historie Prvního Česko-Slovenského Chrámu Církve Satanovy (od roku 2005 do 2015) – Církev Satanova. Církev Satanova – první česko-slovenský chrám církve Satanovy [online]. Copyright © Copyright 2019. Všechna práva vyhrazena. [cit. 28.02.2023]. Dostupné z: <http://cirkev Satanova.cz/historie-prvniho-cesko-slovenskeho-chramu-cirkve-satanovy-od-roku-2005-do-2015/>
- 22) Jednotlivé stupně zasvěcení v Prvním Česko-Slovenském Chrámu Církve Satanovy – Církev Satanova. Církev Satanova – první česko-slovenský chrám církve Satanovy [online]. Copyright © Copyright 2019. Všechna práva vyhrazena. [cit. 28.02.2023]. Dostupné z: <http://cirkev Satanova.cz/jednotlive-stupne-zasveceni-v-prvnim-cesko-slovenskem-chramu-cirkve-satanovy/>
- 23) Reflexe: Satanismus – ale který? – Náboženský infoservis. Náboženský infoservis – Sledujeme dění v pestrém světě náboženství [cit. 08.03.2023] [online]. Dostupné z: <https://info.dingir.cz/2019/05/reflexe-satanismus-ale-ktery/>
- 24) Satanova Komunita. Satanova Komunita [online]. Copyright © [cit. 28.02.2023]. Dostupné z: <https://satanovakomunita.cz/timeline/>

- 25) Satanova komunita ruší lokální buňky a členskou základnu – Náboženský infoservis. Náboženský infoservis, Sledujeme dění v pestrém světě náboženství [cit. 08.03.2023] [online]. Dostupné z: <https://info.dingir.cz/2021/04/satanova-komunita-rusi-lokalni-bunky-a-clenskou-zakladnu/>
- 26) Satanova Komunita. Satanova Komunita [online]. Copyright © [cit. 28.02.2023]. Dostupné z: <https://satanovakomunita.cz/2019/07/pravidla-satanovy-komunity/>
- 27) Doživotí, deset let. Vrazi pražského taxikáře dostali vysoké tresty. LIDOVKY.CZ [online]. 2014, 28. května 2014 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/svet/nemecti-vrazi-prazskeho-taxikare-dostali-mnohalety-tresty-vezeni.A140528_161347_In_zahranici_oka
- 28) Německá policie zadržela mladíky podezřelé z vraždy pražského taxikáře. IDNES.cz [online]. 17. června 2013, 2013 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/mladiky-zadrzeli-v-nemecku-meli-zavrazdit-taxikare-v-praze.A130617_135015_praha-zpravy_bur
- 29) Doživotí a deset let. Německý soud potrestal vrahy pražského taxikáře. IDNES.cz [online]. 28. května 2014, 2014 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/soud-nemecky-mladici-vrazda-prazskeho-taxikare.A140528_160202_zahranicni_hro
- 30) Satanismus: Dotazník Google forms. [online] [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: https://docs.google.com/forms/d/1webf_Z-QCVtmmXzCnDczMlJA-R1HGblvLpS9hgT7a0/edit
- 31) Před 50 lety byl odsouzen Charles Manson. REFLEX Copyright © 2001 [cit. 17.11.2021] [online]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/profil/96930/pred-50-lety-byl-odsouzen-charles-manson-vudce-sekty-vrah-co-nezabijel-a-milacek-popkultury.html>
- 32) Rozhovor s Lindou Dragonari - Seminární práce PAČR v předmětu sociální deviace: Sekty a náboženská hnutí [dokumentární snímek]. Zlonínwood. Praha, 2010. Dostupné v příloze č. 7 této bakalářské práce
- 33) Samovi synové: Bloudění v temnotách. NETFLIX. USA, 2021: ZEMAN, Joshua. [cit. 27.02.2023] [online Dokumentární seriál]. Dostupné z: <https://www.netflix.com/title/81059887>

34) Vražda jako rituál. Pražská kriminálka na stopě satanistů | Dvojka. Český rozhlas Dvojka [online podcast]. Copyright © 1997 [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/vrazda-jako-ritual-prazska-kriminalka-na-stope-satanistu-8726953>

Seznam obrázků

1. Obrázek č. 1 - symbol pentagram

Satanismus – Wikipedie. [online] [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Satanismus#/media/Soubor:Inverted_pentacle_bold.svg

2. Obrázek č. 2 - symbol 666

Satanismus – Wikipedie. [online] [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Satanismus#/media/Soubor:666_Triskelion.svg

3. Obrázek č. 3 - symbol obrácený kříž

Satanismus – Wikipedie. [online] [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Satanismus#/media/Soubor:Peter's_Cross.svg

4. Obrázek č. 4 - symbol bafomet

Satanismus – Wikipedie. [online] [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Satanismus#/media/Soubor:Baphosimb.svg>

5. Obrázek č. 5 - Anton Szandor LaVey

Anton Lavey (Photos Prints, Framed, Posters, Puzzles, Cards, Gifts, Canvas,) #4409145. Mary Evans Picture Library Prints [online]. Copyright © Mary Evans Picture Library [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: <https://www.prints-online.com/anton-lavey-4409145.html#openModal>

6. Obrázek č. 6 Jiří „BigBoss“ Valter

Fotogalerie: Jiří BigBoss Valter - zpěvák kapely Root - Brněnský deník. Brněnský deník - informace, které jsou vám nejbliž [cit. 1.3.2023] [online]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/galerie/bigboss-valter.html?back=181824898-5374-50&photo=2>

7. Obrázek č. 7 – Znak P.ČS.CH.C.S.

Galerie – Církev Satanova. Církev Satanova – první česko-slovenský chrám církve Satanovy [online]. Copyright © Copyright 2019. Všechna práva vyhrazena. [cit. 28.02.2023]. Dostupné z: <http://cirkev Satanova.cz/galerie-2/>

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Právní úprava

Příloha č. 2 – Stupně zasvěcení v PČSCHCS

Příloha č. 3 – Pravidla Satanovi komunity

Příloha č. 4 – Odpověď na žádost o informace od FBI

Příloha č. 5 – Vražda taxikáře – popis případu

Příloha č. 6 – Rozhovor Karel

Příloha č. 7 – Rozhovor Linda Dragonari – pouze v elektronické podobě

Příloha č. 8 – Dotazník vzor Google forms

Příloha č. 9 – Dotazník vzor

Seznam zkratk

ČR – Česká republika

USA – United states od America, Spojené státy americké

P.ČS.CH.C.S nebo PČSCHCS – První Česko-Slovenský chrám církve satanovi

FBI – Federal bureau of investigation, Federální úřad pro vyšetřování

BP – Bakalářská práce